

Голос України

Нові реалії — нові завдання

У Верховній Раді України триває 25-те засідання Генеральної асамблеї Парламентської асамблеї організації Чорноморського еконо-

мічного співробітництва (ПАЧЕС). Учора відбулося засідання робочих органів ПАЧЕС — бюро та постійного комітету асамблеї, які ухвалили порядок денний і порядок роботи пленарного засідання Генеральної асамблеї ПАЧЕС, що відбудеться 8—9 червня в сесійній залі Верховної Ради. Відкриваючи засідання бюро асамблеї, Голова Верховної Ради України, президент ПАЧЕС Володимир Литвин висловив сподівання, що робота Генеральної асамблеї ПАЧЕС сприятиме налагодженню плідної співпраці країн Чорноморського регіону.

(Закінчення на 2-й стор.).

Турецький акцент нової зовнішньої політики

Сьогодні завершується візит Президента України Віктора Ющенка до Туреччини. Вчора український Президент зустрівся зі своїм турецьким колегою Ахметом Неджетом Сезером. Зустріч відбулася у вузькому колі. З української сторони були присутні лише міністр закордонних справ Борис Тарасюк і заступник держсекретаря Олександр Моцик.

(Закінчення на 5-й стор.).

Фестиваль бібліотек

У Судаку відкрилася XII Міжнародна конференція «Крим-2005». Голова ВР України Володимир Литвин у своєму вітанні побажав учасникам професійного форуму «плідної роботи на ниві книжної мудрості, духовності і знань, успіхів і здійснень в ім'я утвердження на просторах наших держав повноцінного інформаційного суспільства без рубіжів і кордонів».

У рамках заходу вперше відбудеться фестиваль бібліотек України, Росії, Білорусі. Серед організаторів — наукові заклади України, Криму, Росії і США. Тут зібралися 1500 делегатів з 35 країн.

— У Криму за цей час завдяки постійній представницькій конференції багато зроблено для інформатизації освіти, запровадження дистанційного навчання й електронних бібліотек, — зазначив голова ВР АРК Борис Дейч.

Цього року організатори допомагають бібліотеці української школи-гімназії в Сімферополі. Невдовзі буде завершено будівництво республіканської бібліотеки ім. І. Франка, яка стане однією з кращих в Україні за технічною оснащеністю.

КОЖНИЙ П'ЯТИЙ — БЕЗБАТЧЕНКО

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

■ ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Ознакою нашого часу є відкладання вступу в шлюб та народження дитини. Скажімо, торік в Україні було зареєстровано 278 тисяч шлюбів, тоді як у 2003-му їх було 371 тисяча. Зростає кількість дітей, народжених поза шлюбом. Кожна п'ята дитина з'являється на світ з ненависною приставкою «байстрюк».

Ці та інші сумні дані можна було почути з трибуни або прочитати в інформаційно-аналітичних матеріалах під час парламентських слухань на тему «Забезпечення прав дитини в Україні. Охорона материнства та дитинства». За статистикою близько 80 відсотків дітей народжується в молодих сім'ях, що недостатньо конкурентні на ринку праці й не мають чітких перспектив поліпшення матеріальних та житлових умов.

(Закінчення на 4-й стор.).

Дні «Голосу України» на Луганщині

триватимуть до кінця тижня у великих промислових центрах регіону. Епіцентр сьогоднішніх подій — у Северодонецьку, де журналісти парламентської газети зустрінуться зі своїми читачами на ЗАТ «Об'єднання «Азот» та ВАТ «Склопластик», ознайомляться із системою виховання юних спортсменів у

СДЮСТШ водних видів спорту «Садко», з роботою закладів охорони здоров'я. Далі «голосокраїнців» прийматиме Лисичанськ, чий шахтарські проблеми і перспективи діяльності органів місцевого самоврядування стануть і для нас зримішими й актуальнішими, повідомляє наш власкор Алла АНТИПОВА.

■ У НОМЕР

Чим жнивувати?

Аграрії Херсонщини лише на 55 відсотків забезпечені зернозбиральними комбайнами. Але й ці ветерани — «Ниви» та «Дони» — зношені на 90 відсотків. Однак, незважаючи на це, кожному з них замість передбаченого максимального навантаження 180 гектарів доведеться «взяти на плече» до 500 і більше гектарів! Тому, хоч як крути, а треба «запросити» в область майже 700 комбайнів, щоб зібрати прогнозований коровай вагою 1 мільйон 997 тисяч тонн, повідомляє наш власкор Алла БРУСИЛОВА.

Мор на Азовському морі

Днями поблизу селища Урзуф на Донеччині, на узбережжі Азовського моря, виявили масову загибель риби (бичка) — близько 20 тонн. Попередня причина, як повідомили «Голосу України» в Управлінні з питань взаємодії із

ЗМІ та зв'язків з громадськістю Міністерства з надзвичайних ситуацій, — нестача кисню через підвищення температури води. Щоправда, для встановлення остаточної причини цього явища ще належить попрацювати районній санепідемстанції — провести лабораторні дослідження води та бичків.

Газ подорожчає втричі?

Ціна на російський газ, який надходитиме в Україну з 2006 року, може зрости втричі — з нинішніх 50 доларів за тисячу кубометрів до 160 доларів. Про цю неприємну для нас новину повідомили фахівці РІА «Новості», які начебто добре поінформовані про переговори керівника «Газпрому» Олексія Міллера з головою правління НАК «Нафтогаз України» Олексієм Івченком, які пройшли в Москві. Причину можливого потрійного стрибка

цін наші нафтогазовики без свого керівника коментувати поки що відмовляються.

Відомо, що на попередніх зустрічах газпромівці домовилися з Президентом України перейти з наступного року на оплату транзиту російського газу територією України і його поставок грошовими коштами за європейськими цінами і тарифами. А коли так, кажуть газпромівці, то якщо не враховувати витрати на транспортування, ціна газу на «базовому» ринку становить близько 160 доларів. Непокоїть «Газпром» і те, що він не може отримати від України відповіді, куди поділися з підземних сховищ 7,8 мільярда кубометрів зданого на зберігання газу. Нагадаємо лише, що минулого року «Газпром» поставив Україні понад 34 мільярди кубометрів газу, а нинішнього — надішло в рахунок оплати транзиту 23 мільярди.

Народний депутат Олександр ТКАЛЕНКО ініціює створення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для вивчення змісту та ходу виконання угод про статус та умови перебування Чорноморського флоту РФ на території України

передплата —2005

у "Голосі" про все — вголос!

Любі друзі!

Передплатуйте "Голос України"

3 гривні 30 копійок на місяць —
і газета надходитиме п'ять разів на тиждень

Передплата на півроку - 19 гривень 80 копійок

Передплатний індекс - 40224

Увага! 2 гривні на місяць!

Це наш подарунок для індивідуальних передплатників,
котрі хочуть одержувати газету тричі на тиждень:

вівторок - з рубрикою "Держава і право";
четвер - з телепрограмою і "Сім'єю";
п'ятниця - з "Освітєю", "Поштою" і "5+2".

Тож на півроку така передплата коштує лише 12 гривень,
Враховано вартість доставки газети
і приймання передплати та інших послуг "Укрпошти".

І НІ КОПІЙКИ БІЛЬШЕ!

Передплатний індекс - 08775

Не гайте часу! Мерщій на пошту чи до листоноші!

А копію квитанції надсилайте в "Голос" —
на розіграш подарунків газети.

Окремі умови передплати для підприємств і організацій —
у Каталозі видань України на 2005 рік, стор. 85.

Читаймо "Голос" разом!

Політики не повинні перекладати на суспільство

Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з колективом редакції газети «Голос України»

Володимир Литвин привітав журналістів з професійним святом, побажав добробуту, душевного спокою, достатку при доброму здоров'ї.

Далі глава парламенту торкнувся сьогоднішніх суспільних проблем.

— Нещодавно ознайомився з останніми матеріалами соціологічних досліджень про рейтинги політиків, інститутів влади, які ще будуть опубліковані. І ви знаєте, те, чого я боявся, — має місце. Рейтинг Верховної Ради різко знизився. Але це закономірно, об'єктивно з огляду на останні події, коли парламент блокували під уявними, надуманими приводами, і він не демонстрував свою працездатність. Якщо брати в сукупності «цілком довіряю» чи «швидше довіряю, ніж не довіряю», то у Верховної Ради рейтинг вищий, ніж у Кабінету Міністрів. І це дає певні підстави для оптимізму. На першому місці — церква, на другому — Збройні сили... Хоча нам потрібно багато зробити — маю на увазі депутатський корпус і журналістів — для того, щоб оцінки Верховної Ради були вищі. А це насамперед залежатиме від того, як ми працюватимемо.

Наведу останній приклад. Ми ухвалили закон про спрощення оподаткування, у сесійній залі були дебати і протистояння. Бо частина депутатів, особливо проурядового напрямку, висловилися проти того, щоб у цілому приймати цей закон. Я розмовляв з Президентом України, щоб дізнатися його бачення. Автор проекту закону, керівник Ради підприємців при Кабінеті Міністрів, радник Президента України, коли проголосували остаточно, кажуть, заявив, що неправильно, бо утворюється дірка в бюджеті. Водночас перший віце-прем'єр палко вітає рішення парламенту. У мене виникає запитання: що урядові потрібно? Яке це рішення ми маємо прийняти, щоб усі вони були вдоволені? Ми маємо приймати рішення для суспільства, для певних категорій, а не для того чи іншого політика.

З другого боку, це доказ того,

тему? Яка ваша думка про перспективи розвитку конституційного процесу в Україні? Якою буде доля реформування місцевого самоврядування, зокрема, змін до відповідного закону? **Анатолій Матвієнко, колишній голова парламентського Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, а тепер прем'єр Криму, переконував нас, що лишилося п'ять хвилин. Час спливає, а самоврядування зостається на тому ж нульовому рівні. А вертикаль виконавчої влади поступово починає формуватися, як за попереднього Президента.**

— Хочу однозначно сказати: я є союзником Президента України. Тому не вдаватимуся до критики, бо критикувати простіше.

Про місцеве самоврядування. На мій погляд, сьогодні прийняття рішення, маю на увазі внесення змін до Конституції в цій частині, нереальне. З огляду на те, що нині в парламенті ми маємо таку хитку рівновагу і противників, і опонентів здійснення політичної реформи. Це перше. Друге. Конституційний Суд ще не приступив до розгляду цього питання.

Третє. Парламент працює у пленарному режимі ще три тижні. Тобто за такий час ми не приймемо цього закону. А коли ми його не приймаємо, то з першого вересня зміни до Конституції не працюватимуть. Залишається наступний термін — 1 січня 2006 року. Тоді, за логікою, нам потрібно формувати парламентську більшість, визначити кандидатуру прем'єра і запропонувати Президентові України. Це із суто правової точки зору.

Підійдімо з політичної і прагматичної позиції. Парламент у зв'язку з Різдвяними святами почне працювати після 14 січня. Тиждень попрацює, після чого закриє сесію. На півтора місяця відправити у відставку уряд і сформувати новий? Гадаю, жодна політична сила не візьме на себе таку політичну відповідальність. Чому? Бо вигідніше критикувати дії уряду, влади навіть тим, хто є у владі. Бо ми простежемо парадоксальну ситуацію: одна справа перебувати в опозиції і критикувати владу, а зовсім інша — бути у владі і критикувати владу. Це ми тепер спостерігаємо, зокрема, з боку урядовців. Тому, думаю, що реально зміни до Конституції, а отже, і конституційна реформа запрацюють лише після формування нового парламенту. Зрештою, якщо йти за логікою змін, які ми прийняли до Конституції, то парламентські вибори мають бути виборами Прем'єр-міністра України. І ви прекрасно розумієте, що це посилить протистояння в Україні. Тому що Президент обраний всенародно, і тоді будуть підстави говорити, що Прем'єр-міністра фактично обрали всенародно. Тому я сьогодні стосовно конституційної реформи займаю таку позицію: рішення, яке прийнято, може скасувати лише Конституційний Суд. У мене є великі сумніви, що КС може це зробити. Треба просто працювати і жити далі. Не намагатися будувати сьогоднішня чи майбутнє, воюючи з минулим. А далі життя покаже. Я переконаний, що нам складно буде говорити про утвердження де-

мократії на пострадянському просторі, якщо Президент матиме диктаторські повноваження. За обсягами вони нагадують повноваження колишніх перших секретарів Компартії. Звичайно, є особливості. На певних етапах, коли йдеться про утвердження держави, коли йдеться про зміцнення у територіальному вимірі. Зшиття території — щоб вона перетворилася на державну — тоді, очевидно, треба зосереджувати владу в одних руках. Сьогодні, коли нам треба йти у глибину, приймати рішення глибинного характеру, нам потрібно роззосередити влади і задіяти ініціативу, зокрема, зробити ставку на розвиток місцевого самоврядування. Віддати повноваження і підняти відповідальність. Інакше у нас не буде можливості зробити рішучий прорив. Я переконаний: якщо ми не поставимо завдання здійснити прорив у нашому розвитку, відстанемо назавжди. Якщо віддаватимемо перевагу політичним розборкам, якщо й надалі розсвоярюватимемо Україну, перспективи в нас не буде. Сьогодні є унікальний шанс це зрозуміти і розвивати відповідну програму. У нас нині складається така тенденція, що проблеми місцевого самоврядування підміняються іншими темами і новаціями, — реформуванням територіального устрою.

Я нещодавно відвідав Житомир, де обговорювали цю тему. Виступає

Нам треба забути про помаранчевий колір. І виходити з одного: у нас є сьогодні колір державного прапора, який має об'єднати всю Україну

жет-2005. З криком: «Треба узаконити пенсії в розмірі 284 гривні». Прийняти бюджет. Після того — зміни в бюджеті, підвищили мінімальну зарплату, мінімальну пенсію. Але все, що треба й не треба, порізали, щоб вийти на відповідний показник. І знову, якщо не приймете, — вороги народу. А хто хоче бути ворогом народу? Прийняли. Тепер бачимо, як правильно сказав Володимир Черняк: «Допустили системну дурість!». Її треба вчасно виправити. Спробуємо порухувати, щоб мати уявлення, що потрібно для України.

Ред.: Ви сказали, що під час помаранчевої революції Верховна Рада була консолідуючим центром суспільства. Тепер ви кажете, що в парламенті — «хитка рівновага». Тобто фактично Верховна Рада не може виконувати свої функції. Чи прогнозуєте ви, що восени може бути спроба взагалі заблокувати роботу єдиного законодавчого органу, щоб він не заважав працювати урядові й рекламувати себе певним політичним силам на майбутні парламентські вибори?

— Ні. Я так не думаю. Бо в такому разі це працюватиме на пониження рейтингу політичних сил. Адже основні претенденти на місця у Верховній Раді зосереджені в парламенті. Якщо вони продемонструють власну безпорадність, то жодних шансів або, точніше, будуть понижені шанси на виборах. Я переконаний, що жодним чином до цього не вдаватиметься і Президент України. Я й раніше не робив із цього секрету, колишній Президент Леонід Кучма любив керувати парламентом, давав вказівку не ходити на сесії відповідним фракціям. А ті вигадували приводи, щоб пояснити свою поведінку. Колишній прем'єр-міністр Віктор Янукович дуже не хотів, щоб парламент працював, бо парламент критикує діючий уряд. Я на це відповідав: серед депутатів переважають прихильники тодішніх глав держави та уряду, то нехай виходять на трибуну і виступають. Я ще раз переконався за нинішніх умов, що великою проблемою є відсутність потужної опозиції в Україні. Тодішня опозиція в парламенті — це було майже 200 народних обранців — примушувала приймати ті чи інші рішення, зважувати всі «за» і «проти». Сьогодні опозиція квола, деморалізована, влада ще не зміцнілася — я маю на увазі не просто самодостатня влада, а як дієвий інститут. І це шкода для України.

Відносно помаранчевої революції. Нам треба забути про помаранчевий колір. І виходити з одного: у нас є сьогодні колір державного прапора, який має об'єднати всю Україну. І не педалювати тему Майдану, бо це призводить до протистояння, відкритого і латентного, яке не на користь Україні. Нам треба виходити з того, що в нас є одна країна і нам треба працювати, докладаючи до цього всіх зусиль.

Ред.: Як ви оцінюєте темпи і якість економічних законопроектів уряду, поданих до Верховної Ради?

— Якщо бути об'єктивним і принциповим, то, мені здається, треба поставити питання про ви-

Нові реалії — нові завдання

(Початок на 1-й стор.).

Сьогодні глава українського парламенту, президент ПАЧЕС Володимир Литвин відкрив пленарне засідання асамблеї, на якому буде заслухано доповіді, підготовлені спеціальними комітетами ПАЧЕС, про економічні аспекти вирішення екологічних проблем, діяльність інституту обмудсмена та співробітництво у туристичній сфері у країнах Чорноморського регіону. Планується переобрати керівні органи ПАЧЕС. У пленарному засіданні Генеральної асамблеї ПАЧЕС також візьмуть участь голова парламенту Сербії і Чорногорії, заступники глав парламентів Ал-

банії, Грузії, Росії та Румунії, парламентські делегації з 12 країн — членів ПАЧЕС, представники вищих законодавчих органів інших зарубіжних держав, парламентських асамблеї Рад Європи та ОБСЄ, а також інших міжнародних організацій.

Парламентську асамблею організації Чорноморського економічного співробітництва було створено 26 лютого 1993 року. Нині до її складу входять 12 країн — Албанія, Азербайджан, Болгарія, Вірменія, Греція, Грузія, Молдова, Румунія, Росія, Сербія і Чорногорія, Туреччина, Україна. Парламенти Єгипту, Ізраїлю, Словаччини, ФРН і Франції мають статус спостерігачів у ПАЧЕС. Прези-

дентом асамблеї є глава парламенту однієї з країн-учасниць, яка головує в організації, кожні півроку здійснюється передача головування в ПАЧЕС за принципом ротації. Головування України у ПАЧЕС триватиме до заключного дня 25-го пленарного засідання ПАЧЕС 9 червня 2005 року, під час якого президент асамблеї, Голова Верховної Ради України В. Литвин передасть повноваження президентства у ПАЧЕС спікеру парламенту Албанії С. Пеллумбі.

За час свого існування ПАЧЕС уже утвердилася як дійовий форум міжпарламентського діалогу та засіб координації зусиль між організацією Чорноморського

економічного співробітництва, урядами та парламентами країн регіону. Водночас нові політичні реалії в світі — передусім розширення на схід Європейського союзу — свідчать, що Парламентська асамблея ОЧЕС ще володіє величезним незадіяним потенціалом для ефективної підтримки різноманітних ініціатив та проектів урядів, громадських, ділових та наукових кіл країн Чорноморського басейну. Пошук нових моделей співробітництва у Чорноморському регіоні і стане головною темою загальної дискусії на 25-му пленарному засіданні Генеральної асамблеї ПАЧЕС у Києві.

Юліана ШЕВЧУК.

САМОВРЯДУВАННЯ

Подолати вето буде непросто

Міський голова Кіровограда Микола Чигрин наклав вето на рішення депутатів про відставку секретаря міськради Миколи Цуканова, заступників міського голови та членів виконкому міськради.

Свою позицію Микола Чигрин пояснив журналістам тим, що він не має наміру міняти команду, яка протягом тривалого часу працювала професійно і злагоджено. Тепер, щоб підтвердити своє рішення й подолати вето міського голови, згідно з регламентом роботи міськради, депутатам необхідно набрати 34 голоси, що за нинішнього розкладу малоймовірно. До того ж Микола Чигрин заявив: зважаючи на те, що на останньому засіданні сесії було затверджено зміни до міського бюджету, він може не скликати сесію аж до обговорення бюджету на наступний рік. Якщо з ініціативи самих депутатів не буде скликане позачергове засідання.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Відповідальність за прийняття рішень

конання законів, які є. У нас як виходить? Виникає проблема, а потім ми намагаємося виписати її в законі. І, як правило, закони не виконуються. Скажімо, агропромисловий комплекс. Які ще закони треба прийняти для його розвитку? Всі ми кричимо, що село гине. В законі передбачено, що на соціальну сферу села щорічно має виділятися один відсоток ВВП. Якби хоча б піввідсотка виділялося, ми б не мали таких проблем. Тому питання полягає у виконанні законів. А в нас якщо бачать, що закон не можна виконати, то йдуть шляхом меншого опору — ми призупиняємо дію закону. Або віднімаємо.

Сьогодні я радше говорив би про те, які закони треба прийняти для інтеграції у світ. Зокрема для вступу до СОТ. Нам треба прийняти близько 25 законів. 15 законопроектів ми отримали від уряду. Але оскільки йде конверсний процес підготовки законопроектів, далеко не завжди вони відповідають інтересам країни. Чому? На моє переконання, у нас нема історичного плану чи проекту розвитку України. Інна Богословська намагалася продемонструвати своє бачення, я його прочитав, в мене є своя думка з цього приводу. Але в нас немає такого документа. Зараз чекаємо послання нового Президента, щоб він окреслив бачення перспектив. Його позиція підтримана і поділялася суспільством. Уряд і кожен міністр має бути висококваліфікованим менеджером і працювати в системі заданих координат. А в нас складається така ситуація: приходять новий керівник і починає напрямки, галузь чи сферу підганяти під себе. І починає з ревізії тої законодавчої бази, яка була.

Але оскільки ми живемо в демократичному суспільстві, міністри змінюються, змінюється і вектор розвитку в тому чи іншому напрямку. Я вважаю, що це нормально і неприпустимо. Це стосується, власне, тих законів, які потрібно прийняти для вступу до СОТ. Принаймні, як задекларовано до кінця цього року. Величезна кількість законопроектів, які зачіпають різні сфери, дуже чутливі. І парламентські групи, аграрні та промислові лобі, намагатимуться домовитися між собою і прийняти консолідоване рішення. Перший закон, який завалили, — це проблема інтелектуальної власності. Я вже намагався стільки разів його ставити під різними приводами, вносити законопроекти, і весь час обіцяю народним депутатам, що це останній раз. Останній раз ми голосували, пройшли безліч узгоджень — 211 голосів. Що головне — не проголосували ті політичні фракції, з якими, я думаю, нам не треба проводити політичні консультації. Я акцентував увагу на інших політичних силах у парламенті. «Наша Україна» — мінус 43, БЮТ — мінус 10, УНП (Костенко) — мінус п'ять, ПППУ — половина фракції не проголосувала. Втратили майже 60 голосів.

Наче спеціально — у мене зустріч з американськими конгресменами. Вони мені кажуть: «Це для нас ключовий закон». Президент і Прем'єр-міністр звертаються: давайте знову розглянемо. Це можна на засіданні Кабміну знову розглянути, бо вони не пов'язані з Регламентом. Згідно з Регламен-

том, законопроект, який відхилено, можна розглядати на наступній сесії. А його відхилили. Його ставив на повторне друге голосування. Не підтримали. Це ключовий момент. Бо якщо США не підпише з нами угоду, то ніякого рішення не буде.

Далі йдемо. Проблема цукру, насіння соняшнику. Щоб ми зняли всі експортні мита і вивозили майже за незіставними цінами, коли в нас потужні можливості для розвитку. А ви знаєте, що таке соняшник, що після того з землею буде... Далі — металобрухт, шкіри. Приймаючи таке рішення, треба, по суті, наступити на горло власній пісні і економіці.

Але питання — вступати чи не вступати до СОТ — не стоїть. Питання — як вступати? Чи зможемо ми отримати певні преференції, певні терміни для введення тих чи інших норм у дію? Скажімо, Китай відстояв свою банківську систему і тільки зараз збирається пустити іноземні банки на свій ринок. Якщо ми одразу впустимо, то всі наші банки можуть бути скуплені одним середнім російським банком. Тут, очевидно, потрібно подумати: чого ми хочемо? Хочемо будувати ринкову економіку? Чи соціалізм, коли для цього немає жодних умов? Тільки зробили певні спроби його побудувати — я маю на увазі адміністрування — і отримали відповідну кризу. І не одну.

І ще таке. Повинна бути узгодженість між діями уряду, Національного банку і парламенту. Грошово-кредитну й курсову політику парламент тільки приймає до відома. Верховна Рада не має жодного відношення до затвердження цих основних показників. А ви знаєте, ревальвація долара призвела до того, що кожен з громадян втратив. Бо люди довіряли долару, і якісь заощадження були, які намагалися перевести у тверду валюту. За різними підрахунками, громадяни втратили два мільярди гривень. Бо у них немає на рахунках десятків мільйонів. Тому, на превеликий жаль, будь-які новачі обертаються проти людей.

Те, що я побачив в Охматдиті, примушує думати серцем

Ред.: З нового року підвищили пенсії. Але, як показує редакційна пошта, є багато невдоволених, оскільки розмір пенсії фактично зрівняв людей, які все життя пропрацювали, з тими, хто не працював. Що планує зробити Верховна Рада України найближчим часом для поновлення соціальної справедливості, у тому числі і щодо відставних військових?

— Щодо пенсій. Планується та передбачається, що наступний етап буде — встановлення соціальної справедливості. Наприклад. В селі люди, які все життя пропрацювали в полі, отримують таку ж пенсію, що й ті, хто пропрацював у таких самих умовах лише кілька років.

Ще один момент. Я спілкувався з людьми в різних регіонах, то вони були задоволені навіть тими пенсіями, які отримували до сьогодні, — 284 грн. Коли сума досягла 332 грн., пенсіонери все більше демон-

струють невдоволення. Це пояснюється тим, що ростуть ціни. Скажімо, вже на 50 підвищилися ціни на комунальні послуги.

Коли ми підтримали пропозицію уряду про підвищення мінімальної заробітної плати і пенсії, то ніхто не дивився на пільги людей, які не всім виплачували і які згодом відмінили. Підвищили стипендію студентам — проблема з'явилася з пільговим проїздом, підвищили пенсії — донорам скоротили пільги. В цій ситуації ми повинні людям говорити чесно, не вводити їх в оману.

Ми зараз активно працюємо над рішенням щодо повернення заощаджень громадянам. Один закон уже прийняли, я переконаний, що Президент його підпише, для того щоб цю проблему не розв'язувати в період передвибірної кампанії.

Щодо пенсій для військовослужбовців. Нещодавно біля Верховної Ради зібралося близько 2000 афганців. У них також зняли всі пільги. На наступному пленарному засіданні будемо вирішувати це питання.

Ред.: Виступаючи перед колективом Охматдиту, серед загроз національної безпеки ви назвали сучасний стан охорони здоров'я. Будь ласка, хотілося б почути більш розширену точку зору на цю проблему, а особливо щодо охорони здоров'я на селі. Оскільки ви селянський син і відчуваєте ці проблеми не тільки розумом, а й серцем.

— Те, що я побачив в Охматдиті, примушує думати серцем. Заходив в одну палату, там лежать четверо діток 10 років: у двох цукровий діабет, одна дитина не розвивається, 10-річна дитина виглядає на 4 роки і, навпаки, 9-річна дівчинка виглядає на 16—17 років. Професійні лікарі кажуть, що їм головне обстежити, чи немає пухлини в головному мозку.

Мене найбільше вразили затравлені очі матерів. Я вже не кажу про 700-грамових діток, яких виходжують в інкубаторах, яким після народження роблять складні операції. Це просто жак! І при всьому цьому ми рапортуємо, що все нормально, навіть хочемо заб-

рати деякі приміщення в лікарні, які не використовуються.

Після того, як ми прийняли постанову, де чітко записано, що забороняється відчуження та здача в оренду приміщень та територій лікарні, — наступного ж дня Міністерство охорони здоров'я почало заселятися в поліклініку. Мені телефонують та питають: що робити? Не треба нікому віддавати свою територію. Або давайте я приїду та разом станемо й будемо маніфестувати. За багато років ніяких адміністративних будинків не збудували, тільки відбирають.

Я не кажу вже про театр. За всі роки радянської влади збудували лише один театр — Театр юного глядача. Зате Хрещатик перетворили на пивнушку і кажемо: європейське місто. Якщо порівнювати з Житомиром, де можна проїхати тільки на бронетранспортері, тоді справді у нас європейське місто.

Я вважаю, що нині потрібно робити акцент на дитячу медицину. Хто в нас буде народжувати навіть за 8,5 тис. гривень? Якщо приходиш до лікаря зі своєю хворобою і від самого вигляду приміщення стає ще гірше.

Ми виходили з того, що потрібно 6% ВВП виділяти на фінансування медицини. Я пропоную спочатку визначити пріоритети і комплексно розглянути проблеми охорони здоров'я.

Ми обговорювали проблему капітальних вкладень. Для того, щоб співпрацювати з народними депутатами, уряд пропонує: дайте пропозиції, скільки на область передбачається капітальних вкладень. Я переконаний: більшість коштів піде на побудову нових газовідводів, початок будівництва нових доріг. Питаю Прем'єр-міністра: скільки потрібно нам коштів, щоб побудувати газовідводи, які готові на 80—90 відсотків?

Отож, щоб розвивати сільську медицину, треба забезпечити її фінансування. Друге: подбати про медичні кадри; третє — провести

У Каневі мова йшла про консолідацію

суцільну диспансеризацію в сільській місцевості.

Потрібно тим, хто потребує, зробити відповідні операції, дати окуляри, здійснити протезування.

Про освіту. Я не впевнений, що сьогодні я вступив би у вищий навчальний заклад на історичний факультет. У радянські часи враховували соціальну структуру суспільства. Сільські діти можуть розраховувати лише на педагогічні та аграрні вузи. Я вже не кажу про інших дітей. З січня я боюся чути слова «юридичний факультет» та «інститут міжнародних відносин». Ми повинні подбати про якість освіти, особливо сільської. Ми говоримо, що село — це колиска України, наші джерела. А сьогодні в 5—7 класі сільські діти не знають таблицю множення.

Тема села — це окрема проблема. Потрібно дати об'єктивну оцінку: чому це відбулося на селі і хто винен? Чому люди, які довели ситуацію в селі до критичної точки, пишуть нові програми?

Я думаю, що сьогодні треба подумати про черговий набір двадцятип'ятиріссячників, які змогли б організувати виробництво.

Нещодавно я був у Трипіллі у фермерському господарстві. Рентабельність виробництва — 50%, 90 центнерів зерна з гектара, 9,5 тис. літрів молока доять на корову. Щомісячно здають 100 поросят вагою більше 100 кг. Але їм доводять більшу норму задачі м'яса. А коли господар пробує опиратися, йому натакають: а чи все у тебе в порядку? А вони — сім'єю на землі хазяйнують.

Ред.: Володимире Михайловичу, ваше передчуття весни 2006 року: це нова «канівська перспектива» чи старий «канівський провал»?

— На зустрічі з американською делегацією я сказав: я не раджу Президентові створювати президентську партію. Я виходив з того, щоб не понизити авторитет та рейтинг Президента. Глава держави має бути завжди над сутичкою, він не повинен бути в процесі та займати одну частину суспільства.

Вибори в парламент будуть такі само важливі, як і президентські вибори. Все буде залежати від того, в якому напрямку піде країна. Щоб не виийшло так, що парламент став опозиційним до Президента. Без практично весною обиратимуть прем'єр-міністра. Тоді постійно будуть протистояння та розбірки. Україна від цього виснажилася до краю.

Тому потрібно думати, які рейтинги сьогодні. Вони не мають паралельного характеру. Щоб не виийшло так, що погіршимо сукупний потенціал. Тут, очевидно, потрібно все проаналізувати та провести відповідні вивчення громадської думки і вийти на оптимальне рішення. Головне — щоб було порозуміння між політичними силами у парламенті, щоб вони були єдині в базових цінностях.

У Каневі мова йшла про консолідацію. Парламентське життя дає можливість відчутти відповідальність за пошук компромісу. У викових структурах влади цього не треба. Хто має вищу посаду, той має найвагомішу думку. Тому потрібний компроміс. Коли цей компроміс у Верховній Раді буває вистражданий, тоді рішення, яке приймається, має величезне значення. Я хотів би, щоб ми таку можливість мали і в українському суспільстві. Щоб уміли не тільки говорити, а й чути одне одного.

Ред.: Дякуємо вам за розмову. Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Творити державу, зціпивши зуби

— Сьогодні Україна має третій унікальний шанс створити свою державу. І щоб його реалізувати, треба не намагатися сподобатися геть усім у світі, а, зціпивши зуби, розпочати працювати, зробивши ставку на науку та новітні технології, — наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на зустрічі з регіональною пресою. Глава парламенту зізнався, що під час численних розмов із зарубіжними політиками йому соромно відчувати поблажливе ставлення до України з боку сильніших і заможніших держав. «Ми повинні захищати свої національні інтереси, а для цього на-

шим політикам треба перестати весь час шукати підтримку ззовні, — сказав В. Литвин. — Треба забезпечити передбачуваність розвитку України».

Багатьох регіональних журналістів особливо турбувала проблема роздержавлення вітчизняних мас-медіа та стосунки між пресою і владою. В. Литвин відзначив, що нині, навіть за відсутності сумнозвісних «темників», у більшості телепрограм «присутній якийсь вказівний перст»: на екранах та на шпальтах газет — нові обличчя, а по суті у стосунках між владою та ЗМІ нічого не змінилося. «Журналіст, канал, радіо, газета повинні мати еко-

номічну незалежність, тоді ці стосунки будуть цивілізовані», — переконаний Голова ВР. Водночас усі розмови про роздержавлення ЗМІ Володимир Литвин назвав «сверблячою», яка періодично з'являється в Україні. «Тотальне роздержавлення ЗМІ нагадує про проблему бездержавності», — заявив він. Повинні існувати, підкреслив глава парламенту, й офіційні видання — органи Верховної Ради та Кабінету Міністрів. А ось ідею створення суспільного телебачення В. Литвин вважає безперспективною. Бо самі ініціатори цього проекту, дуже швидко «закорінівшись у владу»,

перестануть бути зацікавлені у створенні суспільного ТБ.

Говорячи про майбутні парламентські вибори, Володимир Литвин висловився за збільшення прохідного бар'єра для політичних партій принаймні до п'яти відсотків. Хоча сам він усвідомлює: ця пропозиція у сесійній залі може отримати підтримку максимум 150 народних депутатів. Передчасно, вважає глава парламенту, було схвалено і закон про вибори до місцевих рад на пропорційній основі. А коментуючи створення пропрезидентської партії, В. Литвин наголосив: «Ми повинні відійти від принципу, що

влада формує партії. Повинні партії формувати владу, а не знову заганяти всіх до однієї партії».

Відповідаючи на запитання про справу Гонгадзе, В. Литвин заявив: «Я дедалі більше переконуюся, що це було надзвичайно потужно організовано». Глава парламенту і досі наполягає на опублікуванні всіх записів майора Мельниченка. Бо на півках, оприлюднених О. Морозом, В. Литвину приписують одні слова, а в записках Б. Березовського ці самі слова вже нібито каже людина з грузинським акцентом.

Дуже чутлива грань, за висловом В. Литвина, існує нині у кадровій полі-

тиці нової влади. Межа між намаганнями навесити лад і звести рахунки. Глава парламенту вважає: треба не просто знімати всіх старих керівників і розставляти скрізь «своїх» людей, а спочатку чітко окреслити державну політику, завдання на кожній посаді, відстежити їх виконання і лише тоді приймати якісь кадрові рішення. «Інакше оголосимо холодну війну всередині держави», — сказав В. Литвин. І підкреслив: щоб об'єднати країну, регіони, а також владу і народ, треба передусім усвідомити, що вибори закінчилися, перегорнути сторінку, зробити відповідні висновки і жити далі. За законом — одним для всіх.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Прокуратура Черкаської області за фактом підкупу виборців порушила кримінальну справу стосовно народного депутата Нестора Шуфрича

■ У НОМЕР

З “Голосом” — до людей

Донецький корпункт “Голосу України” взяв участь у традиційному обласному фестивалі преси, що майже збігся у часі з Днем журналіста. Цього дня кожен, хто передплатив газету, отримував сувенір із символікою “ГУ” — ручку, блокнот, брелок, футболку, кепку. Оформляти квитанції та вручати призи допомагали енергійні та дотепні керівники міського молодіжного центру мистецтв “ЕКОАРТ” Валентина і Сергій Жукови.

...Микола та Олена Шульги на свято преси прийшли вперше. Глава сім’ї працює на донецькій шахті імені Челюскінців, на дільниці вентиляції та техніки безпеки. Передплативши “Голос України” на півроку, наші гості виграли фірмову кепку, яку одразу гордо приміряв 11-річний син шахтаря Андрій. На запитання про те, що саме люди очікують від газети, мої співрозмовники відповіли коротко: “Пишіть правду!”

Подружжя токаря ВАТ “Група Норд” Ніни Лактіонової та електрика цього само заводу Олексія Абрамова постійно передплачує п’ять-шість видань. Така читаюча родина нині — рідкість. Ніна Іванівна каже, що це сімейна традиція, успадкована від батьків. “А ще, може, тому, що мій день народження — 7 червня — майже збігається із вашим професійним святом”, — каже жінка. Тепер у поштовій скриньці з’являтиметься і “Голос України”.

А ось Іван Карагодов, кандидат економічних наук, редактор обласної екологічної газети “Наш край”, рік тому також передплатив газету на фестивалі преси. І виграв сувеніри з логотипом “Голосу України”. “Одразу після того я поїхав до Криму на семінар науковців, організований Всеукраїнською екологічною лігою, — розповів читач. — Ми багато їздили по півострову. У футболці і кепці “Голосу України” я підкорив дві гори!” Цього разу Іван Анатолійович вирішив зробити подарунок матері і передплатив на її адресу нашу газету до кінця року.

Приємно зазначити, що напередодні Дня журналіста донецький корпункт “Голосу України” зміг подарувати передплату на газету майже 100 ветеранам, “чорнобильцям”, дітям-інвалідам з різних куточків області. Висловлюємо вдячність усім нашим партнерам, хто допоміг організувати свято, виділивши призи та зробивши безплатну передплату для соціально незахищених громадян: Мар’їнській районній, Слов’янській міській та Краснолиманській міській радам, Донецькому міському комунальному підприємству “Донміськпастранс”.

Ліна КУЩ.

На знімку: куточок “Голосу України” на фестивалі преси.

Фото автора.

Шампуром замість шпаги

Севастополь. Смертельно закінчилася сварка веселої компанії, котра влаштувала пікнік на березі Чорноріченського водоймища. Один із розгарячелих компаньйонів не знайшов нічого кращого в словесній перепалці, як ударити приятеля в груди шампуром. Чоловік помер на місці. Винного помістили до слідчого ізолятора.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

У школах завелися “мишки”

Івано-Франківська область. Обласна влада подарувала школам Прикарпаття 24 комп’ютерні класи. Цим дарунком діти зможуть скористатися у новому навчальному році. Він також підніме область з найнижчих шаблів комп’ютеризації загальноосвітніх закладів, на яких її застала нова влада.

Дарина НАЗАРЧУК.

Віце-прем’єр-міністр Микола ТОМЕНКО звернувся до Генпрокуратури України з проханням перевірити законність спорудження на території Маріїнського парку в Києві елітного житлового комплексу

Кожний п’ятий — безбатченко

■ ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

(Початок на 1-й стор.).

Як за такої ситуації може відроджуватися (у прямому значенні слова) нація? Держава у вирішенні більшості цих проблем поки що демонструвала власне безсилля, хоч і не робила вигляду, ніби проблеми не існує. В 2001 році ми чули державну доповідь про захист та забезпечення дотримання житлових і майнових прав дітей. У 2003-му — про бездоглядність та безпритульність. За підсумками ми-

нулого року готується урядова доповідь про соціальний захист сільських дітей.

Головуючий на слуханнях Перший заступник керівника парламенту Адам Мартинюк нагадав про збільшення нинішнім урядом більш як в 11 разів допомоги при народженні дитини, про чинність закону з охорони дитинства й материнства і ратифіковані Україною конвенції про захист прав і свобод дитини. Про це ж гово-

рив і головний доповідач, міністр у справах сім’ї та молоді Юрій Павленко, який нагадав про розробку на 2006—2010 роки державної програми подолання дитячої бездоглядності і безпритульності. Та чи лише цим ми ошасливи-мо наших дітей, насамперед сільських, за нинішньої економічної ситуації? Ще одним “осучасненим видом дитячої бездоглядності” названо виїзд батьків на заробітки. Лише одна промовиста цифра: у Львівській області 22 тисячі

дітей не бачать батька чи матері, бо вони на закордонних заробітках. А в чотирьох тисяч дітей за кордоном перебувають одночасно і батько, і мати.

Крім народних депутатів, представників громадських організацій, участь у слуханнях беруть два профільних міністри, Уповноважений Верховної Ради з прав людини, представники міжнародних організацій. Детальніше про це — в наступному номері газети.

Анатолій БЕНЬ.

Три свічки з неприємним ароматом...

Що порівняно з очікуваним прибутком сотня-друга дерев, посаджених серед мегаполісу? “Голос України” вирішив розібратися, чому сквер біля гастроному на Шулявці збираються вирубати.

Як ми з’ясували, на затишному, засадженому деревами майданчику планують звести три 24-поверхові будинки. Виконроб навіть показав план-схему із зображеннями на ньому “свічками” — “для офісних та житлових приміщень”. Десята частина від усіх приміщень піде під офіси, стільки ж — для торговельних потреб. Решту — понад п’ятдесят вісім тисяч квадратних метрів —займатимуть нові квартири. Вни-

зу обіцяють спорудити підземний паркінг на 300 автомобільних місць. Крім того, забудовники обіцяють поліпшити інфраструктуру мікрорайону, розташованого (дуже слушно) навпроти кіностудії ім. О. Довженка. Інвесторів проєкту ТОВ “Трієст” можна зрозуміти — вид на славетний Довженків яблуневий сад, як і вдале розташування будівель, підвищує рівень рентабельності.

Незрозуміло тільки, чому кияни, тим паче мешканці Солом’янського району, категорично проти будівництва:

— Проспект Перемоги — суцільне накопичення газів та смогу, — каже 30-річний Володимир, — і ця паркова зона була для нас єдиним квітком свіжого повітря. Сподіваюся, наша кор-

Фото Анастасії СІМОНІЧОЙ.

Удар морквиною по гаманцю

■ ЦІНИ

Купити моркву і буряк у столиці — не така вже й проста справа. На дрібних ринках Києва їх практично немає у продажу. Буряк знайти простіше, але ціна на нього часто перевищує 6 гривень за кіло. Схожа ситуація й у супермаркетах: пропозиція буряку і моркви торішнього врожаю в багатьох відсутня. Такий несподіваний овочевий дефіцит фахівці Проєкту аграрного маркетингу пояснюють тим, що більшості підприємств не вдалося зберегти коренеплоди до сьогодні.

За прогнозами, труднощі з морквою і буряком торішнього врожаю спричиняють підвищення ціни на ранні. Нинішня

оптова ціна моркви свіжого врожаю в Києві становить від 7,5 гривні за кіло, вроздріб просять 10—15 гривень. У червні 2004-го на столичних ринках за кілограм моркви досить було викласти від сорока копійок до півтори гривні. А восени і того гірше — ціна ще більше знизилася, а через відсутність попиту деяким фермерам довелося навіть переорювати поля із незібраними коренеплодами.

Такий істотний ціновий злет (тенденція спостерігається по всій країні) може вплинути на рішення виробників і стимулювати розширення площ під буряком і морквою в нинішньому році.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Куріння — аморальне явище?

Харків. Голова облдержадміністрації Арсен Аваков видав розпорядження про заборону куріння в приміщенні облдержадміністрації. Щоправда, курити поки що можна, за його словами, у дворі будинку. На запитання, чому він ухвалив таке рішення, відповів: “Тому що куріння в громадських місцях — аморальне і негідне явище”.

Чи буде дійовий цей наказ для його підлеглих, покаже час. Але якщо бігати в двір на перекур кожні півгодини — коли тоді дбати про добробут любимого народу? Відомо також, що наші чиновники — запеклі курці. Деякі не можуть прожити без сигарети і години. Це видно навіть із харківського корпункту “Голосу України”, який розташовано в приміщенні облдержадміністрації. Смалять тутешні мешканці, що називається, по-чорному. І наврод чи їх зупинить такий милий папірець.

Микола КОСИЙ.

Здійснилося! Цвинтар Орлят готують до відкриття

Урочисте відкриття й освячення польського військового меморіалу і могил воїнів української галицької армії відбудеться на Личаківському цвинтарі у Львові 24 червня цього року. Про це у Варшаві повідомив державний секретар України Олександр Зінченко за підсумками зустрічі з пре-

зидентом Польщі Олександром Квасневським. Ця подія остаточно перегорне сторінку одного із найскандальніших українсько-польських історичних конфліктів новітньої історії. Неузгоджені тексти надгробних написів, неоднозначна оцінка істориками двох країн подій уже майже столітньої

давнини, — ці та інші факти, пов'язані з відкриттям цвинтаря Орлят, заважали не тільки політикам, а й простим людям досягти взаєморозуміння. Часом, здавалося, що контроверсійним українсько-польським минулим уміло маніпулює чиясь рука: у «потрібні» моменти в пресі двох країн

з'являлися моторошні пасквілі на цю тему, організовувалися нечисленні демонстрації. Як писав Маяковський, «якщо зірки запалюються, значить це комусь потрібно?» Тепер цьому «комусь» доведеться задуматися і пошукати у минулому щось новеньке. Тому що зусиллями влади України та

Польщі проблема цвинтаря Орлят закрита. За словами Олександра Зінченка, відкриття цього цвинтаря повинно гідно увічнити пам'ять полеглих героїв, кожний з яких відстоював свою батьківщину. Ця подія має також символічне значення у контексті проведення Року України в Польщі.

Турецький акцент нової зовнішньої політики

(Початок на 1-й стор.).

Після двосторонніх переговорів президенти приєдналися до української й турецької делегацій і провели переговори в розширеному складі. У результаті було підписано низку українсько-турецьких документів про співробітництво в галузі науки й технологій, у сфері енергетики, залізничного транспорту, а також угоду про реадмісію. Під час візиту Віктор Ющенко зустрівся з прем'єр-міністром країни Ердоганом Тайіпом (на знімку), головою Асоціації товариств культур і взаємодопомоги кримських татар Ахмедом Киримлі, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).

«Чорний список» торговців людьми

Україна увійшла до «чорного списку» торговців живим товаром. Про це йдеться в п'ятій щорічній доповіді Держдепартаменту США про захист жертв торговців людьми.

Першим номером у списку заявлена Чехія. Її територію злочинці використовують як перевалочний пункт. Ну а наша країна — в так званій другій групі. Це означає, що Вашингтон оцінює заходи для боротьби з торговцями людьми в країнах, що входять до цієї групи, як задовільні, але, у разі погіршення ситуації, до держав буде вжито відповідних санкцій. Крім України, це стосується Вірменії, Азербайджану, Греції, Росії й Узбекистану, передає ForUm.

Подорож з Києва до Петербурга може закінчитися на кордоні з Білоруссю

Мінськ запровадив нові правила перетину кордону для українських дітей, про які не всі знають

Які документи потрібні дитині 13 років, яка в супроводі бабусі їде до Петербурга? На це запитання представники прикордонних служб Росії й України відповіли однаково: свідоцтво про народження дитини і нотаріально завірена заява батьків про те, що вони довіряють бабусі (чи іншому дорослому) супроводжувати їхнє чадо за кордон і повернути на батьківщину до зазначеної дати. На практиці ж бабусю з онукою ледь не висадили з потяга. Від них вимагали не свідоцтво про народження дитини, а проїзний документ дитини — так званий блакитний паспорт, що, як і закордонний паспорт для дорослого громадянина України, видається у ВВІР.

«Чому ж ви не сказали, що во-

ни їдуть потягом? — відступилися в Державній прикордонній службі України. — Вважайте, що їм пощастило, якщо зуміли умовити, аби їх пропустили». А яка, власне, різниця?

З'ясувалося, вся справа в тому, що в такому разі мандрівники проїжджають через Білорусь. А сусіди-білоруси приготували для малолітніх транзитних пасажирів маленький сюрприз. З 1 січня вони скасували таке поняття, як «Свідоцтво про народження», і вимагають пред'являти «дитячий закордонний паспорт», тобто проїзний документ дитини. Це рішення, на думку білорусів, поставить перешкоду на шляху торговців дітьми. Дискримінаційність цього розпорядження в Держав-

ній прикордонній службі коментувати не захотіли, мовляв, нам спустили розпорядження і ми його виконуємо.

Залишається мати на увазі, що коли ми відправляємо дитину до Білорусі чи вона проїжджатиме територією цієї країни, то треба оформляти їй «блакитний паспорт». При цьому дорослі можуть як і раніше безперешкодно їхати і до Білорусі, і до Росії без закордонних паспортів. Лише за внутрішніми.

На жаль, сьогодні мало купити квиток, зібрати валізи і налаштувати бабусю, треба вивчити географічну карту і погодити шлях проходження дитини з прикордонниками. Лише тоді канікули не буде зіпсовано.

Яна СТАДІЛЬНА.

Гаага розпочинає нову гучну справу

Міжнародний кримінальний суд у Гаазі розпочав офіційне розслідування злочинів війни у регіоні Дарфур на заході Судану. У квітні ООН передала суду в Гаазі інформацію про звинувачення у згвалтуванні, вбивстві та плондруванні в Дарфурі і назвала ім'я на принаймні 51 потенційного підозрюваного.

Директор суданської гуманітарної організації проти тортур Осман Хуммайда закликає розпочати суд якнайшвидше: «Ми сподіваємося, це стане якомога швидше, бо відкладання справедливості — це відмова у справедливості».

Згідно з тією інформацією, яку ми маємо, прокурор може зробити свою роботу за місяць, — провести розслідування і розпочати справу. Я думаю, цього часу достатньо, бо вони мають величезну кількість доказів та інформації».

Конфлікт у Дарфурі за участю бойовиків, яких підтримує уряд, спричинив глибоку гуманітарну кризу. Майже 180 тисяч людей загинули і більш як 2 мільйони стали біженцями за два роки, повідомляє «Bi-Bi-Ci».

На знімку: біженці табору Зам-Зам, що розташований на півночі Дарфуру.

Фото АП.

■ СВІТ КОРОТКО

ФРАНЦІЯ Порятунок потопаючих...

У Страсбурзі проходить пленарна сесія Європарламенту. Планувалося, що її буде присвячено боротьбі з міжнародним тероризмом, енергетичній політиці ЄС, а також бюджету Євросоюзу. Однак останні події поставили на порядок денний інше завдання — подолання кризи, яку вже названо найтяжчою в історії ЄС. А тим часом у Франції опубліковано рейтинг президента Франції Жака Ширака. Він знизився за місяць з 42 до 26 відсотків. Це найнижчий рівень популярності Ширака після його переобрання в 2002 році.

РОСІЯ Путін знайшов заміну Дзасохову

Володимир Путін вніс кандидатуру Таймураза Мамсурова — нинішнього керівника місцевого парламенту — на посаду глави Північної Осетії. Керівник республіки Олександр Дзасохов раніше подав у відставку. Крісло під ним зажиталося після теракту в бесланській школі.

США Напередодні саміту «великої вісімки»

У Вашингтоні пройшли переговори президента США Джорджа Буша і прем'єр-міністра Великобританії Тоні Блера. Зустріч відбулася напередодні саміту «великої вісімки», наміченого на липень. У центрі уваги — розбіжності двох країн у проблемах боргово-го тягара країн Африки і глобального потепління.

ІРАН Тегеран воює з «Аль-Каїдою»

Влада Ірану заявила, що протягом трьох років депортувала з країни до п'яти тисяч членів терористичної мережі «Аль-Каїда». Тим самим Тегеран відкинув усі обвинувачення в приховуванні терористів і нагадав, що іранський внесок у боротьбу з тероризмом заслужив схвалення з боку міжнародних організацій.

БОЛІВІЯ Відставки не минути

Після масових заворушень по всій країні президент Болівії Карлос Меса оголосив, що їде у відставку. Учасники акцій протестів висувують владі цілу низку соціально-економічних вимог. Одна з них — націоналізація газового сектору. Болівія володіє другими за величиною запасами природного газу в Південній Америці й при цьому залишається найбіднішою державою континенту.

ГРУЗІЯ Прийшла велика вода

Тисячі людей залишилися без даху внаслідок повені у східній і центральній частині Грузії. Затоплено десятки сіл, зруйновано мости, шляхи, лінії електропередач. Знищено великі площі посівів. У Тбілісі можуть виникнути проблеми з водопостачанням.

■ У НОМЕР

Відкритий лист
Президенту України

Ми, мешканці Великої Ялти, звертаємося до Вас з великим проханням — поважати наш вибір. Кому, як не Вам, знати, що таке вибір народу! Ми обрали міським головою Ялти Сергія Борисовича Брайка і не шкодуємо про свій вибір.

Ялтинцям пощастило — Сергій Борисович Брайко виконує свої передвиборні обіцянки! За даними недержавного аналітичного центру «Інститут реформ», який щорічно проводить рейтингову оцінку соціально-економічного розвитку районів України, згідно з порівняльним аналізом 494 територій України у 2004 році Велика Ялта посіла перше місце.

Головне в роботі Сергія Борисовича — це соціальні програми для жителів міста, для поліпшення їхнього життя. 14 таких програм прийнято і виконуються, у тому числі із забезпечення теплом будинків і освітлення вулиць, з комп’ютеризації шкіл, з облаштування депортованих. Тільки за міською програмою «Турбота» з підтримки неможливих за три роки виділено більш як півтора мільйонів гривень. На особистих прийомах наш міський голова щорічно приймає по п’ятсот мешканців. Саме Сергій Борисович Брайко дав обіцянку ветеранам і постійно проводить виїзні прийоми в Раді ветеранів.

У місті завершився перший етап унікальної програми «Тепло» з установки міні-котелень у дитячих садках, школах, лікарнях, житлових будинках. Уперше за багато років у дитсадках і школах справді тепло і затишно. І в багатоквартирні житлові будинки, де батареї були холодними, уперше прийшло тепло.

Наша набережна довгий час нагадувала «шалман», де смажили шашлики, розливали пиво і горілку, всю ніч гриміли атракціони і музика. Сьогодні ялтинці пишаються новою набережною, що відповідає статусу курорту світового значення, яким наш міський голова обіцяв зробити — і робить! — Ялту.

До Брайка багато керівників міста говорили про транспортну проблему в Ялті. Але тільки Брайко взявся за її рішення: в Ялті будують підземний перехід до овочевого ринку, що допоможе уникнути «пробок» у центрі міста.

Завдяки ініціативі та підтримці Сергія Борисовича Брайка Ялта стає бальнеологічним курортом — у Приморському парку відкрито безплатний бювет мінеральної води, що, навіть за попередніми оцінками медиків, має цілющі властивості, особливо для чорнобильців.

Ви часто говорите про те, що політика і бізнес — несумісні, що керівник будь-якого рангу не повинен бути бізнесменом. У нашого міського голови немає бізнесу в Ялті, немає магазинів, ресторанів, готелів. І земельної ділянки на території Великої Ялти немає! За весь час свого перебування на посаді він не одержав жодних благ для себе чи своєї родини. Сергій Борисович усі свої сили, розум, досвід віддає для процвітання Ялти і її жителів. За це ми цінуємо і поважаємо його!

Ми знаємо, що багато представників старої влади загрузли в корупції, збагатилися за рахунок народу. Але не можна міряти всіх одним мірком. Ми віримо нашому міському голові! За ті три роки, що він керує містом, Ялта розцвіла, сюди приїжджає усе дедалі більше відпочивальників, інвестори вкладають у Ялту дедалі більше коштів! Нинішня ситуація з усуненням обраного ялтинця міського голови може зірвати курортний сезон. А це — величезні втрати і для бюджету Криму, і для бюджету всієї країни.

Ми вважаємо, що міський голова Ялти Сергій Борисович Брайко повинен працювати до закінчення терміну своїх повноважень, відвідувати перед своїми виборцями. А ми дамо оцінку його роботи — це наше право.

Народ має право вибору. Ялтинці обрали Сергія Борисовича Брайка!

Павло КУЛЕШОВ, почесний громадянин м. Ялта, Герой Радянського Союзу, Петро РАССАДКІН, почесний громадянин м. Ялта, Герой Радянського Союзу, Михайло БОРИСОВ, почесний громадянин м. Ялта, Герой Радянського Союзу, Василь КУЗЬМІН, почесний громадянин м. Ялта, Герой Радянського Союзу, Рада ветеранів м. Ялти, міська організація інвалідів війни і Збройних сил, Міська організація борців антифашистського опору — колишні в’язні фашистських таборів, Товариство ветеранів афганської війни «Афганістан», Міська громадська організація Кримської республіканської асоціації «Пам’ять Чорнобиля», Комітет самоорганізації мікрорайону Васильєвка, Клуб ділових жінок, асоціація «Справедливість» — об’єднання громадських організацій Великої Ялти, Комітет самоорганізації населення Сімеїзького селищної ради, Ялтинська ліга «КЕМПО», Товариство дружби «Ялта—Баден-Баден», Ялтинська первинна організація російської громади Криму «Отечество», громадська організація громадян «Суспільне визнання Ялти», громадська організація «Футбольний клуб «Ялта», Громадська організація «Фонд «Нові імена», спортивний клуб «Спартак», Т. КЛИМЕНКО, голова Клубу виборців і депутатів смт Кореїз, Н. РУДНИК, А. ЛЕТКОВСЬКА, засновники ВТ «Кримконцерт», Українська академія аграрних наук, Учена рада Нікітського ботанічного саду УААН — Національний науковий центр.

Усього 3 421 підпис.

Антон КІССЕ: «Якщо не регулювати полум’я
вогнища, то кришку просто може знести»

■ ХТО Є ХТО

Із досьє «ГУ»

Антон КІССЕ обрано депутатом Верховної Ради у 136-му виборчому окрузі Одеси 31 травня 2004 року. У 47-річного парламентарія три вищі освіти, він кандидат педагогічних наук, доцент. На вибори в парламент пішов з посади заступника голови Одеської обласної держадміністрації. Є членом Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин. Очолює Асоціацію болгарських національно-культурних товариств і організацій України.

— Антоне Івановичу, на виборах ви перемогли «політичного важкоатлета» Михайла Бродського. На вашу перемогу, напевно, працював адмінресурс — адже крісло заступника голови облдержадміністрації гарантувало мобілізацію владних структур на вашу перемогу?

— Суперництва з Бродським я не боявся, тому що впевнений: людина, котра не є одеситом, хоча б якою чудовою вона була, ніколи не зможе виграти вибори в Одесі. По-друге, ну який адмінресурс можна задіяти в нашому місті, де завжди скептично і з гумором ставляться до будь-якої влади? Програвши вибори в 2002 році, я зробив для себе певні висновки: треба менше брехати, менше обіцяти, більше слухати і не лукавити перед людьми, не боятися гострих питань.

— Ви балотувалися в окрузі, де два роки поспіль перемагав Сергій Ківалов. Чи наклала відбиток особистість вашого попередника на передвиборну боротьбу?

— Гадаю, так. Виборці, звичайно, порівнювали мене з Ківаловим, з його програмою, з його діяльністю. Моя перемога, вважаю, це — довіра, яку виявили мені одесити.

— У Верховній Раді ви ввійшли до складу комітету, який, як кажуть, не на слуху і не на виду ні в парламенті, ні в країні...

— З головою комітету Геннадієм Йосиповичем Удовенком я працював і до обрання у Верховну Раду — в Одеській обласній держадміністрації я займався національними питаннями. В області проживають представники 130 національностей,

це компактне місце проживання болгар, молдован, гагаузів, албанців, румунів. Цей «національний казан» постійно кипить і, якщо не регулювати полум’я вогнища, то кришку просто може знести. До того ж я президент Асоціації болгарських національно-культурних товариств і організацій України.

— Одеські Пересип і Молдаванка, а саме від цих районів обласного центру вас обрано депутатом, розташовані дуже далеко від районів Придунав’я, де вас часто можна зустріти.

— А хто сказав, що мажоритарник зобов’язаний працювати тільки в географічних межах свого округу? Я, наприклад, у перші місяці своєї депутатської роботи був просто завалений листами із сільської глибинки. Йдеться про Арцизький, Болградський, Тарутинський та Ізмаїльський райони Одеської області. Там провів виїзні засідання громадян з особистих питань.

— До речі, нещодавно я побував у цих районах, знаю проблеми жителів південних районів Одеської області. Що вдалося вам реалізувати з «найнай» болючіших питань людей?

— У Болграді й Тарутиному було зроблено перші кроки із газифікації сіл, в Арцизькому районі на газифікацію було виділено 22 мільйони гривень. Але поки що все заморожено, роботи не ведеться. От люди і почали залишати рідні місця. А в Болграді вода ще й досі привізна. Будівництво водоводів так і не розпочали. А в сусідніх районах Молдови — Тарклійському і Комратському — газифіковано 80 відсотків

сіл. Тому і вважаю для себе особисто пріоритетним завданням газифікацію сіл. Не зробимо ми її сьогодні — завтра взагалі можемо втратити всі села на півдні області.

— Ви є активним прихильником розвитку в Одеській області національних культур. Що заважає, на ваш погляд, вирішенню «культурно-національного питання» півдня Одеської області?

— Відповідь лежить на поверхні — недостатнє фінансування. Підтримка збереження етносу кожної національності — завдання першочергове не лише на місцевому, а і на державному рівні. А ось факт, з яким я стикнувся: бюджетом Болградського району не передбачено утримання 19 наявних там народних колективів, деякі з котрих визнано на міжнародному рівні.

За останні 10 років відомі лише поодинокі випадки матеріальної підтримки сільських будинків культури. Вони розвалюються. Але ж разом з будинками сільських клубів, по суті, зникає і культура. І тут я розраховую на підтримку меценатів. До речі, побачивши розвалений клуб, деякі з них одразу дістають гаманець і виділяють кошти на порятункою осередку культури.

— І все-таки повернімося в Одесу — в 136-й виборчий округ. В одній з місцевих газет вас назвали «королем Молдаванки». Відомо, що такий титул мав легендарний Беня Крик. Чи не бентежить така оцінка?

— Абсолютно. Я вісім років пропрацював в Іллічівському районі — це район Молдаванки. Знаю там кожен лаз у катакомби, кожную вулицю, кожен будинок, та й людей. І багато зробив для порятунку цього унікального району. І продовжую робити тепер. В Одесі безліч проблем — від проваленої реформи житлово-комунального господарства до непередуманої адміністративно-територіальної реформи.

— І кілька слів про владу. В Одесі, як відомо, за рішенням Приморського районного суду з 5 квітня міським головою працює ваш колега по Верховній Раді Едуард Гурвіц. Як сприйняли одесити такий крутий поворот у керівництві містом?

— А як можуть сприйняти люди такі факти, як ремонт доріг, що розпочався, гарячу воду в квартирах, будівництво фунікулера, дешевого житла? Усе це з’явилося місцяч тому. У влади доріг без стрімкості не буває. І дай Боже, щоб стрімкість доріг не стала піке, зірвавшись в яке, влада втратить свій народ.

В’ячеслав ВОРОНКОВ.
Фото автора.

■ ОФІЦІЙНО

«У зв’язку із виключенням помічників-консультантів із списку народних депутатів України Вашук К. Т., Матвієнка П. В., Семиноги А. І., Одайника М. М., Савицького В. В., Литвина В. В., Сінченка С. Г., вважаючи недійсними такі посвідчення:

Бутіна Андрія Олександровича (номер посвідчення 411/16), Вишиваного Валерія Миколайовича (номер посвідчення 411/11), Громова Олександра Михайловича (номер посвідчення 411/29), Гузнака Дмитра Васильовича (номер посвідчення 411/18), Давиденка Олександра Григоровича (номер посвідчення 411/37), Іваника Віталія Григоровича (номер посвідчення 411/20), Лановенка Олександра Петровича (номер посвідчення 411/43), Максимчука Віталія Львовича (номер посвідчення 411/21), Невмиваки Василя Леонідовича (номер посвідчення 411/30), Носаля Петра Володимировича (номер посвідчення 411/34),

Панькової Вікторії Павлівни (номер посвідчення 411/23), Пушкарьова Ігоря В’ячеславовича (номер посвідчення 411/41), Рибицького Сергія Валентиновича (номер посвідчення 411/35), Сауляка Олександра Володимировича (номер посвідчення 411/03), Єременка Василя Васильовича (номер посвідчення 18/50), Роскрута Володимира Михайловича (номер посвідчення 18/52), Вигівського Миколи Павловича (номер посвідчення 67/11), Дейнеки Віталія Петровича (номер посвідчення 67/02), Кабанець Наталі Василівни (номер посвідчення 67/20), Лапіцького Геннадія Григоровича (номер посвідчення 67/35), Савицького Анатолія Францовича (номер посвідчення 67/40), Ширяєва Володимира Миколайовича (номер посвідчення 67/01), Русаліної Людмили Анатоліївни (номер посвідчення 347/63),

Біби Анатолія Дем’яновича (номер посвідчення 347/69), Ніколаєва Ігоря Анатолійовича (номер посвідчення 109/32), Нечепуренка Юрія Володимировича (номер посвідчення 109/34), Єрмолова Віктора Владиславовича (номер посвідчення 357/10), Яремчука Дмитра Назаровича (номер посвідчення 357/20), Подліпського В’ячеслава Анатолійовича (номер посвідчення 357/25), Шелкопляс Тетяни Олександрівни (номер посвідчення 357/26), Калішук Руслани Борисівни (номер посвідчення 357/14), Риштакова Віталія Володимировича (номер посвідчення 357/32), Таргонського Івана Федоровича (номер посвідчення 66/18), Проценко Лариси Яківни (номер посвідчення 66/12), Фіглока Анатолія Арсентійовича (номер посвідчення 66/15).

Управління кадрів».

ПІДЗВІТНІСТЬ І ПРОЗОРИСТЬ ДІЙ УРЯДУ

після перших 100 днів діяльності

Підзвітність і прозорість уряду завжди є актуальною темою для будь-якої держави, особливо для України — держави відродженої демократії. Протягом останніх років міжнародні європейські організації — ПАРЄ, ПА ОБСЄ, інші — не раз приймали рішення в межах своєї компетенції стосовно ситуації в Україні. Вимоги щодо транспарентності, прозорості, відкритості виконавчої влади, викладені в них, були чи не головним лейтмотивом висновків за результатами моніторингу ситуації в нашій державі. Однозначно можна стверджувати, що ці справедливі вимоги є чинними і після президентських виборів та після формування уряду народної довіри.

Колишній президент США Рональд Рейган у своїй книзі “Відверто кажучи” так висловився стосовно уряду: “Уряд ніколи не створює для громадян ніяких проблем, він лише... фінансує їх”.

Відкритість нинішнього уряду, насамперед для ЗМІ, — вражає, інтригує, зацікавлює, причаровує або, інколи, розчаровує. Нині журналісти розкривають усю гаму відчуттів громадян до спроб уряду оволодіти ситуацією в країні та її поліпшити. Віддаючи належне титанічним зусиллям урядовців, вони, як і усі громадяни, все ж таки бачать і слабкі сторони, і можуть у свій спосіб допомогти розкрити наявні людські, інтелектуальні, організаційні ресурси.

Президент України Віктор Ющенко дав найвищу оцінку діям КМУ протягом перших 100 днів його роботи.

Але згадаймо вислів ірландського письменника Джойса Кері: “Єдиний добрий уряд — це поганий уряд в стані крайнього переляку”. В ньому міститься досить справедлива і тонко підмічена теза: у стресовому стані уряди працюють краще і частіше згадують виборців. Наприклад: уряд Януковича у передвиборний період встановив надбавки до пенсій та інші соціальні пільги; уряд Пустовойтенка — запровадив військово-польові навчання з цивільної оборони для керівників підприємств, котрі заборгували соціальні виплати; а уряд Тимошенко сформував таку соціальну спрямованість бюджету-2005, що є на межі його непосильного виконання.

Тому стресовий стан — це нормальний творчий стан чиновників і всіх трударів інтелектуально-бюрократичної праці. Звичайно, може бути симуляція переляку, але рідко.

Однак повернімося до серйозних документів, зокрема Основного Закону України. Які основні чинники впливають на величину коефіцієнта корисної дії уряду або ж корекцію його роботи?

I. Президент держави

Стаття 106 Конституції визначає, що Президент України має право приймати рішення про відставку Прем’єр-міністра та припиняти повноваження членів КМУ і голів державних адміністрацій. Інститут Президента включає кілька сотень працівників, низку служб і управлінь. З огляду на появу нових дійових осіб у секретаріаті неминучим є неузгодження в першій період спільної діяльності, інколи психологічна несумісність, тому навчання і підвищення професійного рівня цієї категорії державних службовців в даний час є надзвичайно доцільним. Обмін досвідом із аналогічними структурами в країнах Центрально-Східної Європи був би корисний, бо в кінцевому результаті він спрямований на вдосконалення процедури підзвітності уряду.

II. Представницькі органи

Стаття 87 Конституції України містить положення про те, що Верховна Рада України може прийняти резолюцію недовіри Кабінету Міністрів, а стаття 118 дає право місцевим радам висловити недовіру голів відповідній адміністрації, якщо за це проголосують 2/3 депутатів — то Президент має прийняти рішення про відставку. Тому депутатський корпус в Україні є тим контингентом, від якого багато що залежить, коли йдеться про прозорість і підзвітність урядових структур (наприклад — в питанні про адміністративно-територіальну реформу). Зважаючи на зміни до Основного Закону України, можна стверджувати, що роль депутатського корпусу зростає, як і збільшиться термін каденції до 5 років. Навчити депутата, допомогти йому оволодіти управлінськими і політичними прийомами публічної діяльності є важливим завданням.

III. Роль громадян і громадських організацій

Згідно зі статтею 38 Конституції України громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами. В цій статті реалізовані вимоги ст. 21 Загальної декларації прав людини безпосередньо брати участь або через вільно обраних представників, а також право на рівний доступ кожного до державної служби чи служби в органах місцевого самоврядування.

Стаття 55 Конституції України гарантує кожному право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Згідно зі статтею 56 Конституції України кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної або моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових чи службових осіб.

Згадаймо і статтю 57 Конституції України: “Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають права і обов’язки громадян, не доведені до відома населення у порядку, встановленому законом, є нечинними.”

Під терміном “громадськість” ми розуміємо одну або більше фізичну чи юридичну особу, їх об’єднання, організації чи групи, які діють згідно з національним законодавством або практикою.

Розрізняють також зацікавлену громадськість, що означає громадськість, на яку справляє або може справити вплив процес прийняття рішень з питань діяльності державних органів чи органів місцевого самоврядування. Громадськість повинна мати щонайменше три можливості: право на доступ до інформації, право на участь громадськості в процесі прийняття рішень, право на доступ до правосуддя.

Державні органи у відповідь на запити громадськості зобов’язані надавати якомога повнішу інформацію в рамках національного законодавства. Причини відмови від інформування мають бути чіткими і зрозумілими співгромадянам (у випадках конфіденційності, державної безпеки, міжнародних стосунків тощо).

Державні органи зобов’язані не лише збирати і аналізувати дані про поточну ситуацію, а й забезпечувати їх поширення на принципах доступності, правдивості, достатності й адекватності.

ширення на принципах доступності, правдивості, достатності й адекватності.

Право на участь громадськості в процесі прийняття рішень

Виконавчі структури мають забезпечувати участь громадськості в процесі прийняття рішень уже на ранніх етапах, коли відкриті всі можливості для розгляду різних варіантів дій і коли участь громадськості може бути найбільш ефективною.

Громадськість повинна знати про:

- а) характер можливих рішень або проект рішення;
- б) державний орган, відповідальний за прийняття рішень;
- в) передбачувану процедуру;
- г) можливості для участі громадськості;
- д) час і місце будь-якого запланованого обговорення чи громадського слухання;
- є) наявність відповідного офіційного органу, до якого можуть надсилатися зауваження чи запитання, про терміни подання зауважень або пропозицій.

Виконавчі структури зобов’язані по завершенні розгляду питання, що цікавить, інформувати про те, якою мірою було враховано думку громадськості.

Доступ до правосуддя

Громадськість або будь-яка особа, котра вважає, що її запит з отримання інформації було проігноровано, неправомірно відхилено, неадекватно задоволено, або підхід до розгляду посадовою особою чи державним органом такого запиту не відповідав положенням чинного законодавства, має право доступу до процедури розгляду прийнятого рішення в суді або іншому незалежному чи неупередженому органі.

Багато посадовців у приватних розмовах дізнаються, що влада втрачає свою чарівність, якщо нею не зловживати. Між владними структурами і слідчими органами має бути буферний запобіжний механізм і назва йому — громадськість.

Якби в “епоху Кучми” цей механізм діяв — не було б стільки кримінальних справ учорашніх можновладців. Чи буде колись врожай кримінальних справ на нинішніх урядовців — залежить від так званого III сектору, що є складовою сучасного громадянського суспільства.

Сергій ШЕВЧУК, народний депутат України.

■ У КОМІТЕТАХ ВР Дискримінація не пройде

На черговому засіданні Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти розглянув проект закону про виховання дітей та молоді.

Зважаючи на те, що законопроект пропонується прийняття положень, які потребуватимуть бюджетних витрат (збільшення на 50 відсотків посадових окладів педагогічним працівникам, фінансування наукових досліджень з питань виховання тощо), присутні наголосили на необхідності його фінансового обґрунтування.

Комітет рекомендував Верховній Раді розглянути законопроект у першому читанні.

Народні обранці та учасники засідання обговорили проект закону про внесення змін до статті 35 Закону України “Про вищу освіту”. Ним передбачено зміну порядку затвердження складу наглядової ради національного вищого навчального закладу. Зокрема, пропонується передати функції щодо його затвердження від Кабінету Міністрів до центрального органу виконавчої влади, у підпорядкуванні якого ВНЗ перебувають.

Комітет рекомендував Верховній Раді відхилити зазначений документ, оскільки запропоновані норми вже містяться в іншому законопроекті.

Комітет розглянув проект закону про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту” (щодо рівності прав абітурієнтів). Ним передбачається доповнити чинний закон положенням, яке давало б можливість абітурієнтам, які закінчили російськомовні загальноосвітні навчальні заклади, складати вступні іспити та здійснювати інші конкурсні процедури російською мовою.

На думку членів комітету, прийняття такого закону поставило б у нерівні умови абітурієнтів, які навчалися у школах з російською мовою викладання, з абітурієнтами, які закінчили школи, де викладання велось мовами національних меншин. Крім того, вони вважають, що питання, порушене суб’єктом законодавчої ініціативи, врегульовано чинним законодавством України, а тому комітет рекомендував Верховній Раді відхилити запропонований проект закону.

Наталія ГРЕК, Іван ІЛІЯШ.

■ ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА

Народжений революцією

Лідерів народжує революція, але, на превеликий жаль, їх на теренах України можна порухати на пальцях, а в областях це — одиниці. Для будь-якої доброї справи потрібна свіжа кров. Один із небагатьох яскравих політиків, який з’явився на Хмельниччині, у завжди поміркованій області, — Ростислав ЯРЕМА. Добре відомий підприємець середньої руки з Кам’янець-Подільського, в минулому — опозиційний депутат міської ради. За якихось півроку дедалі частіше почав звучати в області його голос, з кожним місяцем додаючи авторитету йому та його найближчому оточенню. А це — обласна організація новоствореної партії “Народний союз “Наша Україна”. На її установчій конференції молодий лідер протиставив свою кандидатуру претенденту, висунутому владою. “Пролетів” у боротьбі за партійну посаду і його заступник. Деякі прогресивні журналісти Хмельниччини почали називати підприємця з революційного та древнього Кам’янець-Подільського лідером від народу. Зрештою, так воно і є.

Ярему сформували несправдливості, брехня, бюрократизм та режим старої влади. Він, як і тисячі підприємців, патріотів України, мав навіть за районними масштабами невеликий бізнес: пристойне кафе “Під брамою”, фірму “Професіонал-95”, “Перші Київські курси іноземних мов”. Як кажуть у народі, не шикував, але на хліб з маслом для сім’ї вистачало. Та з кожним роком бізнес вести ставало дедалі складніше. То безпричинні перевірки контролюючих органів, то дедалі жорсткіші правила бізнесу робили свою справу. Зрештою, маючи досвід депутата двох скликань у міській раді, Ростислав Ярема формувався як самостійний політик, до якого почали приєднуватися й інші прог-

ресивні депутати, до того ж і старші, і молодші, вбачаючи в ньому нового, незаангажованого політика-лідера. Депутат Ярема чітко тримав власний курс на ведення чесних правил гри у бізнесі та прозорість міської влади. Але йому було досить важко доводити владі правду, коли більшість навколо плескала тій правді.

Його час настав, коли команда Віктора Ющенка довірила йому очолити міський штаб. Якщо порівнювати Віктора Ющенка та Ростислава Ярему, то вони в чомусь навіть схожі. Обидва відносно молоді у політиці. Ющенко — успішний банкір, був нардепом, Ярема — успішний бізнесмен та депутат. Ющенко на посту прем’єр-міністра стає

незручним для президента, Ярема — для міського голови. Ющенко стає опозиціонером в Україні, Ярема — у місті...

Керівник виборчого штабу Ростислав Ярема організовує одномумців, котрі проводять агітацію за Ющенка. Але адміністративна машина, що була запущена на повну котушку в області, спричинює шалений тиск на виборців. Влада працює на єдиного провладного. Та молодий і завзятий керівник придумує дедалі нові й нові методи агітації, спрямовані безпосередньо на роботу з пересічними громадянами, чітко та якісно організовує спостерігачів на дільницях, створює оперативні групи швидкого реагування, які на час голосування та підрахунку голосів беруть під контроль місто.

Під час помаранчевої революції Ростислав Ярема згуртував людей і організовує поїздки до Києва, на майдан Незалежності, де разом із земляками захищає правду, демократію. Саме кам’янчани були найчисленнішими на Майдані з усієї Хмельниччини. Кам’янець-Подільський віддав чи не найбільше голосів Ющенку з усієї області... Відшуміла помаранчева революція, відбулися вибори, інавгурація. Політики та чиновники різних політичних мастей починають перефарбовуватися у революційний помаранчевий колір. Про події з призначенням головою облдержадміністрації Віталія Олуйка

знає вся Україна. Начальники регіональних штабів Віктора Ющенка на Хмельниччині не могли погодитися з тим, щоб область очолив прибічник старої влади. Той самий Ярема з Кам’янець-Подільського разом зі своїми колегами організовує спротив новому призначенню.

І цього разу — знову перемога. Згодом ті самі начальники штабів домоглися призначення на найвищу посаду в області Івана Гладуняка. Далі нібито все — остаточно перемога! Та ні, в колишньому штабі Ющенка, де робочий кабінет Ростислава Яреми, людно, сьогодні сюди приходить десятки людей зі своїми проблемами, що накопичилися впродовж багатьох років за старої влади.

Сьогодні у голови обласної організації партії “Народний союз “Наша Україна” режим роботи — майже як на виборах. Інколи три-чотири години сну — і гайда по районах... Долати доводиться в день по 500—600 кілометрів, щоб потрапити на всі заплановані зустрічі з однопартійцями, людьми у райцентрах. І знову — та сама ситуація: “Ростиславе Тарасовичу, допоможіть, порадьте, підтримайте”. Звертаються різні категорії людей: пенсіонери, вчителі, лікарі, безробітні, міліціонери. Новий політичний лідер кожного вислухає, порадить, як діяти, найсерйозніші питання бере під особистий контроль і знову в дорогу, бо його чекають у наступному містечку чи селі. У людей з’явилася надія на нову владу. Ростислав Ярема визнає деякі кадрові прорахунки нової влади, але водночас переконаний, що стара влада має піти назавжди і безповоротно.

Микола БІЛИЙ.

Зміна форми власності передбачає насамперед ефективне використання наявного виробництва

■ СИТУАЦІЯ

Бакаївська велика рогата проблема

У родині Москаленків із села Бакаївка біда за бідю: за три роки здали на забій п'ять корів, уражених лейкозом

Господар Микола Москаленко зажурено розповідає: — Ось недавно забракували нам дві корови. Це удар нижче пояса. Бо ж у нас колгосп розвалився, працювати ніде. Оце вони нас годували: щомісяця щонайменше 300 гривень отримували за здане молоко. Хіба за здане м'ясо можна купити корову за 4—5 тисяч гривень?

Бакаївцям не щастить. Кілька десятків корів ветслужба забракувала у 2002—2003 роках. Торік у селі знову виявлено 20 хворих на лейкоз тварин, цього року — 13... Навіть власне господарство сільського голови

Костянтина Бережняка не обійшло це лихо. Хто винен? Селом пішли чутки, що все це не випадково: підприємливі ділки під маркою «лейкозу» насправді обдирають селян, забираючи в них дешеве м'ясо.

У листі до редакції «Голосу України» місцеві жителі звинувачують ветслужбу у загостренні соціальних проблем на селі, мовляв, саме вона «придумала таку хворобу, як лейкоз». «Скільки сліз виплакало, скільки душ помирає, коли приходять скотовози і везуть останню годувальницю, на яку надіялись, завдяки якій і виживала кожна родина, — пишуть Т. Москаленко, М. Бідний, М. Пархоменко, І. Богдан та інші у своєму зверненні. — Бо їм план. Усе в них домовлено. <...> Люди добрі! Та що нам робити? Від СНІДу і то якісь ліки знайшли. А неже від цієї хвороби немає іншого засобу боротьби?»

Начальник управління ветеринарної медицини в Ічнянському районі Віктор Запека категорично відкидає звинувачення на адресу його служби про «зговір із заготовачами м'яса».

— Ми виконуємо свої службові обов'язки, — каже він. — Згідно з планом, затвердженим в області, проводимо обстеження тварин. А за «Інструкцією з профілактики та оздоровлення великої рогатої худоби від лейкозу», якою керуємося, заражені вірусом лейкоци-ту тварини підлягають здачі на забій. Адже їхнє молоко може спричинити онкозахворювання. У цьому році вже виявлено в районі 206 хворих корів. На жаль, ця хвороба невиліковна. А тому ми турбуємося про те, щоб вибракунані тварини потрапили на переробні підприємства, де забезпечуються відповідні стандарти термічної обробки м'яса.

Хоча селян і інформують про це, однак ті, хто зазнав великого збитку, недовіриливо сприймають згадані жорсткі заходи. Депутат районної ради Віктор Москаленко стурбований тим, що вибракунуються переважно добре вгодовані корови. Він навів кілька прикладів, коли повторний аналіз крові корови за межами району «скасовував» попередній. Але й тут є своє «але». Заступник начальника обласного управління ветеринарної медицини Микола Захарченко знає випадки, коли хитрі селяни привозили до Чернігова на аналіз кров не своєї корови.

— Якщо людина сумнівається у визначенні місцевих ветспеціалістів, — зазначає він, — то нехай привозить заплomboваний відбір крові з супровідним актом, підписаним представником місцевого самоврядування та спеціалістом ветеринарної служби. Тоді ми повторно зробимо аналіз зразка.

На жаль, сьогодні селяни фактично залишені самі на самі зі своєю проблемою, яка в багатьох уже відбилася бажання тримати годувальницю. Чернігівські страховальники негласно записали деякі села в чорний список: страхагенти там не страхують корів... У 2002 році «Оранта» за лейкозних корів Чернігівщини виплатила майже 3,5 мільйона гривень, що перевершило зібраний тут ресурс коштів від страхування тварин.

Тим часом хвороба прогресує. Вона легко переноситься комахами-кровопивцями. Як бути? Це питання хвилює в Україні сотні тисяч власників корів. Вже на державному рівні потрібно серйозно вирішувати питання компенсації втрат потерпілим від непередбачуваного збитку і нарешті виділити належні кошти для наукового пошуку нейтралізації підступної хвороби тварин.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Ічнянський район
Чернігівської області.

На знімку: Микола Москаленко: «Ще два тижні тому тут стояли дві корови».

Фото автора.

Голова Держдепартаменту інтелектуальної власності Микола ПАЛАДІЙ: «Відсутність державних механізмів запровадження результатів інтелектуальної праці в економіку країни відбирає життя в вітчизняних винаходів і відчиняє натомість двері для зарубіжних»

■ ТРАДИЦІЇ

Сорок друге, за колгоспним календарем, свято виходу на полонину можна зі спокійним серцем назвати святом зі сльозами на очах. Започатковане за доби колективізації як проводи вівчарів на полонину, воно перетворилося на масові гуляння, де «відривалося» партійно-колгоспне керівництво. Остання традиція збереглася і навіть розвинулася. Але якщо за Хрушова для гучних тостів, можливо, були підстави, бо поголів'я овець у Чернівецькій області до 1960 року налічувало 275 тисяч голів (з них понад 40 тисяч — у Путильському районі), то тепер це — скоріше, реквієм. Інформація про те, скільки баранів проводжала в гори святкова Путила, з'ясувалося, — мало не державна таємниця, бо повідомити її в зоотехнічному відділі Головного управління сільського господарства і продовольства облдержадміністрації без дозволу начальника не наслідилися. Щоправда, дозвіл таки надали. Отже, в Путильському районі на початок 2005 року налічувалося вісім тисяч овець. Тобто вп'ятеро менше, ніж тоді, коли свято виходу на по-

повідомили в управлінні сільського господарства, власне у сільгоспідприємствах Путильського району нині нараховується не більш як 694 овець та кіз. Тепер повернімося до наших баранів.

Вихід на полонину цього року відзначали настільки гучно, що в деяких овець зникло молоко, бо

охочих посвячувати за рахунок багатих гуцулів прибульців на джипах, мерседесах і маздах, зібралось більше, ніж баранів в отарах — понад 45 тисяч осіб. Самі гуцули, котрі латають діри у бюджеті після таких замовних святкувань місяцями, серед публіки були у меншості. Виступали у ролі масовки. Їм завжди відводиться роль хранителів традиції, а ще запалювання ватри, участь у театралізованій виставі, котра врешті-решт переходить у гучне застілля для сановних гостей з дармовими шашликами, кулешем, бринзою й оковитою.

Новацією нинішнього храмування на честь тонкорунного буковинського чиновника був десант групи депутатів Хмельницької облради, яких запросили на імпрезу. Для багатьох з 35-ти народних обранців дійство відбувалося вперше, а тому справило незабутнє враження. Хоча ніхто їм особливо не пояснив, до чого воно приурочене, а тим паче не навів сумної статистики щодо поголів'я овець, яких приїхали відправити на полонину близько 50 тисяч проводжальників.

Сергій СУЛИМА.

На знімку: на гуцульського коня.

■ ТЕХНОЛОГІЇ

Рецепт додаткових мільйонів

Незважаючи на прибутковість, прогресивний досвід на ланах приживається важко

На першому засіданні прес-клубу «Україна майбутня», організованому Держдепартаментом інтелектуальної власності та Інститутом біоорганічної хімії і нафтохімії НАНУ, дискусія точилася навколо новітніх вітчизняних технологій у сільському господарстві. Точніше: обговорювали питання, чому вони так важко торують собі шлях до виробництва. І загалі, чи зацікавлена в них держава? Ілюстрацією до теми став інноваційний проект для вітчизняного аграрного комплексу, втілення якого, як стверджували фахівці, може не лише забезпечити державу власним високоякісним збіжжям, а й значно збільшити експортний зерновий потенціал країни.

Розрахунки від автора винаходу, директора Міжвідомчого науково-технологічного центру «Агробіотех» Сергія Пономаренка звучали дуже переконливо. Запропонована ним технологія, що пройшла випробування в науково-дослідних господарствах країни, з 2 мільйонів гектарів зернового клину дає змогу гарантовано отримувати додатково мільйон тонн якісного зерна. Фахівці вже підсумували загальноекономічний ефект від впровадження інноваційних технологій. Вклавши в тих-таки 2 мільйона гектарів додатково 13,25 мільйона гривень, на виході отримуємо 726,75 мільйона гривень.

Секрет додаткових врожайних дивідендів полягає в обробці посівного матеріалу та посівів створеною Сергієм Пономаренком збалансованою композицією регуляторів росту природного походження і синтетичних аналогів фітогормонів. Вони активізують основні процеси життєдіяльності рослин, поліпшують якість продукції, підвищують стійкість культури до захворювань. За словами директора дослідного господарства «Тучинське» Української академії аграрних наук (Рівненська область) Миколи Зінчука, де десятий рік застосовують диво-біостимулятори, зернові дають 15—20 відсотків додаткової врожайності, цукрові буряки — 20—25 відсотків. На гривню вартості препарату тут отримують 15—20 гривень.

Винайдений у Києві еліксир родючості з успіхом прижився за кордоном. Розробкою ще у 2002 році зацікавилися в Німеччині, де ефективно застосовують біостимулятори для вирощування озимої пшениці, куку-

рудзи, ріпаку і навіть орхідей. Того ж року державні випробування провели у п'яти провінціях Китаю. З Піднебесною підписано угоди про науково-технічну співпрацю. Там на кожен гектар додатково отримали в середньому від 4,4 до 12 центнерів зерна. Китай планує застосовувати українську технологію для півмільйона гектарів посівів зернових культур.

То чому тоді цей метод так мало

Зліва направо: професор кафедри захисту рослин Житомирського аграрного екологічного університету Володимир Зінченко, директор дослідного господарства «Тучинське» Микола Зінчук, старший науковий співробітник наукового центру «Аероресурси» лауреат державної премії Леонід Анішин, заступник директора з наукової роботи Інституту мікробіології та вірусології імені Заболотного Галина Іутинська.

застосовують в агровиробництві на теренах нашої країни, якщо він виявився таким прогресивним? «Якщо в багатьох господарствах, — відказує на це Микола Зінчук, — половина полів не засівається, пшениця навіть проти бур'янів не оброблена — біостимулятор, крім шкоди, там нічого не дасть, стимулюватиме не лише ріст, приміром, буряків, а й бур'янів. Препарат ефективний там, де культура землеробства висока».

Голова Державного департаменту інтелектуальної власності Микола Паладій основною причиною того, що прогресивні ідеї не знаходять широкого практичного застосування на вітчизняних ланах, вбачає відсутність державних механізмів запровадження результатів інтелектуальної праці в економіку країни, що відбирає життя в вітчизняних винаходів і відчиняє натомість двері для зарубіжних. Тоді як саме українські інтелектуальні напрацювання спроможні зробити нашу державу самодостатньою і багатою.

Іван ЛАЗНЮК.

«Мертві» цукроварні: демонтувати чи відновлювати

■ ДИЛЕМА

Щороку на Вінниччині не працює більше десяти із 32-х цукрозаводів. На нинішній виробничий сезон планується запустити 20 підприємств. На решті — знову мовчатимуть заводські гудки, роз'ятрюючи своєю німотою серця робітників. Якщо раніше вони вдавалися до акцій протесту проти закриття цукроварень, то тепер вимагають відновлення їх роботи. Так само терпить збитки держава. Занепадає інфраструктура заводських селищ...

Ситуація повторюється починаючи з середини 90-х років минулого століття. Але тоді у сезон переробки коренів не запускали технологічні лінії одного-двох підприємств. Чинovníки не можуть виробити єдиної стратегії щодо вирішення проблеми. Час минає, а на Вінниччині, скажімо, не реанімовано жодне з непрацюючих цукрових підприємств. Утім, ставлення до них починає змінюватися. Серед цукроварів нині активно обговорюють думку, висловлену проректором з наукової роботи Вінницького аграрного університету Григорієм Заболотним.

Замість десятків цукрозаводів, що працювали свого часу у Німеччині, там збудовано чотири нових підприємства, на яких переробляють всю наявну цукросировину. Старі цукроварні німці не стали перепрофілювати — їх ліквідували.

Не буде баба дівкою

Григорій Заболотний припускає, що те саме чекає вітчизняні цукроварні. На його думку, цей шлях для нас перспективний вже тому, що зможемо конкурувати на ринку цукру з іншими європейськими країнами. Нині, на превеликий жаль, виробництво солодких кристалів у нас дорожче, ніж у Західній Європі. Даються взнаки старі технології. «Даруйте на слові, — каже співрозмовник, — але наші заводи нагадують старих бабів. Що б ми з ними не робили, не буде баба дівкою».

Середній вік вінницьких цукроварень — більш як сто років. Найстаріша з них збудована 155 років тому. Половина цукрозаводів потребує реконструкції й заміни технологічного обладнання. Для забезпечення глибокої переробки коренів, кажуть фахівці, потрібно щорічно витратити на удосконалення виробництва в середньому 4—5 мільйонів гривень на одне підприємство. Таких фінансових вливів не робиться на жодному з них.

— Свого часу представники нашої цукрової галузі відвідували Німеччину, — каже Г. Заболотний. — На власні очі бачили переваги сучасного підприємства. Різниця, як від їзди на «Запорожці» й «Мерседесі». Детально цікавилися у німців, як їм удалося перейти до якісно нових умов виробництва цукру. З'ясувалося, діяли вони приблизно за такою схемою: кошти від ліквідації старих підприємств акумулювали на окремому рахунку, потім власники скооперували їх і спрямували на спорудження нових підприємств. Лівову частку витрат на будівництво — 70 відсотків профінансувала держава.

Мораторій, ще один мораторій...

На кожному із шести вже ліквідованих в області цукрозаводів їхні власники обіцяли створити нове виробництво. Однак обіцянка залишилася цяцянкою. Коли соціальна напруга навколо цього питання досягла точки кипіння, рік тому, у червні 2004-го, облдержадміністрація прийняла рішення про запровадження мораторію на знищення технологічного обладнання. Без погодження з органами влади — від місцевої до обласної — власник не має права самостійно приймати рішення про використання технологічних ліній для чогось ін-

шого, крім виробництва цукру. Протягом цього часу жодне підприємство не пустило «під ніж». Призупинилися руйнівні процеси навіть на тих із них, де готували обладнання відправити на металобрухт.

— Попри все, бажаючих поставити хрест на тому чи тому цукрозаводі, — стверджує начальник обласного управління сільського господарства і продовольства Василь Черній, — не стало менше. Навчені гірким досвідом, тепер ведемо конкретнішу розмову з власниками цукрозаводів. Вимагаємо плану перепрофілювання. Поетапних дій реалізації: демонтуєш одне обладнання — постав на його місце інше. Забезпеч, будь ласка, ту саму кількість робочих місць. Одного дозволу на рівні області недостатньо. Адже мораторій на ліквідацію підприємств цукрової галузі запровадив Кабмін. Тому й там потрібне погодження.

Завод без «серця»

Незважаючи на згадані перестороги, насправді процес руйнації цукрозаводів на Вінниччині продовжується. Один рік знадобився знайомим юристам на те, щоб вони заповнили власників цукроварень, що всі ці рішення про мораторій не мають законодавчого підтвердження. Довести це можна у будь-якому суді, який у разі необхідності стане на бік власника. «Держава дала мені можливість отримати у власність підприємство, а тепер намагається диктувати, що мені з ним робити. Це все одно, що я придбав велосипед, а мені хтось із державних чиновників забороняє на ньому їздити. Нонсенс!» — не приховує свого здивування один з власників.

— Річ у тім, — пояснили в обласній асоціації «Поділляцукор», — що частина нових власників взагалі не обізнана з цукровим виробництвом. Купуючи свого часу підприємства галузі, вони, схоже, сподівалися на швидке отримання солодких прибутків. Але це виробництво потребує величезних затрат, насамперед на постійне удосконалення технологічного процесу й виробування сировини. Попрацювавши рік-другий, нові власники починають, як кажуть, зістрибувати з цукрового бізнесу. Десять з них офіційно надіслали листи до нашої асоціації, а також до облдержадміністрації про те, що припиняють виробництво цукру. Тепер кожен шукає можливості або вигідно продати цукрозавод, або пустити його «під ніж».

Шість ліквідованих на Вінниччині цукрозаводів були попередньо куплені за такі суми: найдешевший — за 900 тисяч гривень, найдорожчий — 2,5 мільйона гривень. А реалізація обладнання на металобрухт дала власникам 4—5 мільйонів гривень з одного підприємства.

Виконавчий директор обласної асоціації «Поділляцукор» Леонід Козодой: — Специфіка цукрозаводу така, що його лише 15 відсотків обладнання може використовуватися для інших технологічних процесів. Намагання окремих підприємців налагодити під дахом цукроварні

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

якесь інше виробництво досі жодного разу не увінчалися успіхом. Тому вже саме слово «перепрофілювання», на якому наголошують окремі власники, фактично містить інший зміст: читай «ліквідація».

Так «перепрофілюють» зараз Бершадський цукрозавод. Попри всі мораторії й заборони, вирізають ТЕЦ, а це — «серце» підприємства, то про що далі можна вести мову. Наскільки відомо, продовжує Л. Козодой, тут мають намір виробляти пектин. Продукція, звичайно, потрібна. Але її технологія потребує також використання відходів цукрового виробництва, а завод знищують. Тож де логіка? Замість 700 робочих місць, на яких працювали заводчани, залишиться лише сто. Тобто ні економічної, ні соціальної вигоди.

Так само занесено дамoclів меч над низкою інших цукроварень. Їхні власники під час розмови в асоціації знаходять, як вони кажуть, вагомі причини. Тому переконувати у протилежному — марно. Маємо конкретний факт неузгодженості дій у питанні ефективного використання підприємств, що забезпечують державу стратегічно важливою продукцією, якою є цукор.

Питання руба Навіщо знищуємо підприємство?

Віктор Ковальов, керівник Бершадського цукрозаводу:

— Ми не вирізаємо ТЕЦ, а проводимо заміну застарілих котлів, заборонених до експлуатації ще кілька років тому. Замінивши їх, розпочнемо монтаж обладнання для виробництва нового виду продукції — пектину з бурякового жому. З цього приводу маємо попередні домовленості з іспаннями. Сподіваємося, все у нас вийде. На заводі працюватиме більш як сто людей. Крім того, у планах — придбання технологічної лінії для виробництва концентрованих соків.

Шукаємо шляхи для забезпечення рентабельного виробництва. Цукор для нас — збитковий. Існуюча у державі політика щодо його виробництва й реалізації не дає можливості працювати ефективно. Тому й викручуємося кожний по-своєму. Я вам скажу: всі власники стурбовані кризою у вітчизняній цукровій галузі. Держава підтримує не вітчизняних виробників, а натомість створює всі

умови для вигідного заведення цукру з-за кордону. Не дивно, що зменшуються посіви буряків. А підприємці, зазнаючи збитків, самотужки шукають вихід із ситуації.

Анатолій Гончарук, один з власників Скоморошківського цукрозаводу:

— Собівартість кілограма цукру на нашому заводі торік становила майже шість гривень. Скажіть, хто купуватиме його за такою ціною? Звідки такі витрати? Дається взнаки відсутність природного газу, нема під'їзної залізничної колії до заводу. Не дивно, що в усі часи цей завод працював зі збитками. Ми сподівалися спільними зусиллями вивести його в «люди». Однак після придбання підприємства всі витрати змушені нести самостійно. Якщо держава не зацікавлена у відродженні заводу, то чому лише у нас має боліти за це голова? Дивує також заборона власнику розпоряджатися придбаним за його ж кошти майном. Розуміємо, що запроваджений мораторій не має під собою юридичної сили. Однак не йдемо на конфлікт з владою, сподіваємося знайти точки дотику у вирішенні проблеми. Але однозначно скажу: виробляти такий дорогий цукор не будемо, тобто завод не працюватиме у цьому сезоні.

Замість коментаря
Намагання найшвидше позбутися збиткових цукроварень, схоже, викликано інформацією про те, що Верховна Рада прийняла у першому читанні законопроект про тимчасову заборону демонтажу цукрозаводів. Планується також ухвалення відповідної державної програми. Власники, схоже, побоюються, що після таких кроків придбані ними підприємства назавжди стануть для них рідними. Тому активно взялися нині за «перепрофілювання»: це гарний привід частинами розпродати виробничі потужності. «А що ви пропонуєте? — запитував мене один із таких співрозмовників. — Яким чином, скажіть, можна повернути затрачені кошти? На цукрозаводах ще ніхто не розбагатів. Крім тих, хто... позбувся їх. Кілька мільйонів — непогані гроші». На перший погляд, переконливі аргументи. Однак при цьому нові власники чомусь забувають про одну істотну деталь: зміна форми власності передбачає насамперед ефективне використання наявного виробництва. Як кажуть у народі, бачили ж очі, що купували... Незрозуміла й позиція держави: «мертвих» треба або поховати, або реанімувати.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

■ ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Як для хати місце вибрати

Чи має право фермер побудувати хату на наданій йому земельній ділянці?

Згідно зі ст. 16 Закону України «Про фермерське господарство» фермерське господарство має право споруджувати житлові будинки, господарські будівлі та споруди на належних йому, його членам на праві власності земельних ділянках відповідно до затверджених документів із землеустрою та містобудівної документації. Щодо будівництва житлових будинків, господарських будівель та споруд на орендованій земельній ділянці, то фермерське господарство — орендар погоджує це питання з орендодавцем.

Юлія ЄЛУНОВА.

■ ПЕРСПЕКТИВА

Реєстрація в чагарниках

У Коростенському районі мають намір реалізувати пілотний проект первинної реєстрації прав на земельні ділянки та інші об'єкти нерухомості.

За простим словом «реєстрація» — складна й надто дорога справа. Випробовувати її саме на Житомирщині вирішили не випадково. Тут, за словами керівника Проекту підтримки приватизації землі в Україні Алана Слайфера, безплатних державних актів селянам видано найбільше. Тепер допомогу надаватимуть Коростенській райдержадміністрації та Коростенській міській раді у виготовленні та видачі правовстановлюючих документів на земельні ділянки та інші об'єкти нерухомості особам, які мають право на безоплатну приватизацію ділянок. На першому етапі новація проходитиме випробовування за двома адресами. Кожухівську сільську раду вибрали як одну з найбідніших. Друга адреса — колишнє село Чигири, що приєднане до Коростеня. У разі успішної реалізації пілотного проекту сторони мають намір розглянути можливість розширити проведення цієї роботи на території інших місцевих рад області.

Тут, зокрема й через Чорнобиль, у селах мешкають переважно пенсіонери. І їм найскладніше зрозуміти, про що, власне, йдеться. Хоча б тому, що надто багато землі заростає чагарниками й бур'янами...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Завтра українські екологи проведуть пікет під гаслом «Геть корупцію в Мінприроді!»

■ ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Ото біда: сусідка сусіда скаргами ляка

84-річна жителька Городні Тетяна Іванівна Верхуша написала до редакції скаргу на сусіда. Мовляв, зробив водовідводи з дахів будинку та сараю якраз на її невеличкий клаттик городу. «Землі в мене всього 0,03 гектара, — зазначає вона у своєму листі. — Вся вода пливе в город, вже підтоплює хату, а я ж ще живу і їсти хочу... Просила відвести її від мого городу, але Ю. Денисенко і слухати не хоче. Насадив на межі дерев, у мене на городі через них ніщо не росте. Мені вже надоїло їсти картоплю із калюжі». Зверталася скаргами до міськради, потім до райдержадміністрації, але «ніхто... не допомагає».

...Саме дві доби йшов дощ, а коли наступного дня на небі розвиднілося, я вирішив поїхати до Городні подивитися, як підтоплює грядки старенької жінки. Начебто і «несерйозна» проблема для газети Верховної Ради, та все ж, хай би там що, вона завдає клопоту читачці, погіршує її самопочуття. Із заступником міського голови Федором Кундіком та землевпорядником міськради Григорієм Знайдюком невдовзі заходимо у двір скаргниці, стукаємо у вікно, щоб господиня вийшла. Як з'ясувалося, комісія міськради торік

уже двічі розглядала скаргу Тетяни Іванівни. Тоді й було запропоновано сусіду викопати яму у власному городі для зливу води, спилати гілки вишні, які нависли над грядками Т. Верхуші.

Разом із хазяйкою йдемо за її будинок, до місця «калюжі». Але переконалися, що, незважаючи на два дні рясного дощу, на городі немає води! Гілки великої вишні спилили і не «зазирають» за паркан. Сусід зробив акуратний злив води в яму поряд із сараєм. Отже, конфлікт залагоджено? Виявляється, ні.

Тетяна Іванівна все-таки не вважає це розв'язанням проблеми: — Яма маленька! Вода через верх побіжить у мій город! З вишні он скільки білого цвіту залітає сюди... Чесно кажучи, більше в голосі, словах жінки вчуваюся образи, ніж аргументації.

Сусідка Ніна Іванівна Денисенко, матір учителя Юрія Денисенка, на черговий прихід перевіряльників сумно хитає головою: — Ми купили для городу садibu померлої жінки. Викорчували тут усі дерева, куші. Вивезли шістнадцять машин сміття. Син завіз гною. І тепер ця земля родить. Частину цього городу, приблизно 0,7 сотки, віддали Тетяні Іванівні. Але замість подяки вона не знає за що незлюбила нас — пише в усі інстанції. З даху її сараю вода тече просто на наші грядки. Однак ми не кричимо, що вона підтоплює городину.

На думку заступника міського голови Ф. Кундіка, щоб «закрити» проблему і більше не хвилювати стареньку сусідку, родини Денисенків слід було б спрямувати водовідвід в інший бік. Але... зобов'язати це зробити може лише суд, оскільки після перевірок скарг Т. Верхуші їхні сусіди виконали вимоги законодавства стосовно впорядкування межевої території.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Городня Чернігівської області.
На знімках: пенсіонерка Т. Верхуша: «Ось звідсіля вода мене затоплює...»; пенсіонерка Н. Денисенко: «Вода ховається в цій ямі, нехай нам сусідка не морочить голову...»

Фото автора.

У Києві, за участі міністра оборони Анатолія ГРИЦЕНКА, відбулося засідання «круглого столу» на тему: «Економічна складова у діяльності Міноборони України»

Покинуті і забуті...

Юридично це колишнє військове містечко не існує. І фізично, можна сказати, його теж немає. Це примара. Фантом

Цей полігон танкового гарнізону вважався одним з найбільших у країні. Його почали створювати у Трьохізбенці Слов'яносербського району відразу, щойно німецькі війська були вибиті з території області. У жовтні 2000-го, відповідно до державної політики із скорочення армії, з гарнізону вивезли останню техніку, вивели останнього солдата. У містечку залишилися пенсіонери, деякі родини, котрі очікували нового призначення годувальника, і ті, кому, просто кажучи, нікуди було дітися. З 400 родин у гарнізоні залишилося 20. Усіх мешканців розмістили в одному двоповерховому будинку, хто захотів, зайняв маленькі хатинки з клаттиком землі. Три п'ятиповерхівки і чотири готелі забили. Замурували й інші будівлі. Колишній гарнізон перетворився на якусь резервацію: ні телефону, ні пошти, ні медичного пункту, ні хліба, а головне — немає роботи. До найближчого населеного пункту — більш як чотири кілометри.

Ліквідація гарнізону, зрозуміло, відбувалася поетапно. Перший рік комунальна експлуатаційна частина, що обслуговувала луганських військових, ще вирішувала проблеми містечка, пов'язані з подачею електрики і води. Але з травня 2002 року Луганське енергетичне об'єднання, яке прийшло на зміну колишньому «Луганськбленерго», встановило нові порядки, згідно з якими містечко від'єднали від електропідстанції у зв'язку з несплатою боргів. Після розформування гарнізону Міністерство оборони припинило його фінансування, і сума боргів за користування електроенергією виросла велика. Але, на думку мешканців, вона зовсім невідповідна тій, яку вони споживають. Стали розбиратися. По-перше, добилися заміни трансформатора на менш потужний, відновили розкрадені дроти, підраховали, що не вигідно тримати потужну насосну станцію на 20 родин. Коротко кажучи, почали заощаджувати державні гроші, доводячи, що утримання родин, які залишилися, є значно збитковим, ніж придбання для них нового житла. «Логічно!» — погодилися в уряді і через благодійний фонд, створений у період скорочення армії, були виділені гроші на переселення «останніх з могикан».

— Коли нам запропонували переїхати в нові квартири міста Шахтарська в Донецькій області, ми дуже зраділи, — розповідає Галина Титова. — Я збирала людей, розповіла їм про те, що нам обіцяють, і більшість із них відразу написали заяву, побажавши залишити нашу лісову резервацію. Але спочатку ми все-таки вирішили подивитися на пропонуване нам житло. Я організувала автобус, і ми поїхали до Шахтарська. Подивилися й ойкнули! Покинуте шахтарське містечко, зруйновані будинки, відсутність комунікацій і соціальних об'єктів... Гірше, ніж у нас. Одне слово, ми відразу написа-

ли відмовлення. Уряд і Верховна Рада у відповідь на мої листи заспокоїли: на гроші фонду можна купити житло в інших містах. І незабаром нам запропонували квартири в Кіровограді. До того ж питання ставилося так, щоб ми переселилися всі відразу, всі разом. Але так не виходило з різних причин. Нас знову обдурили.

У 2003 році вийшов указ Президента України про передачу колишніх військових територій у власність місцевих органів самоврядування. Величезні землі у шість тисяч гектарів перейшли Трьохізбенській сільській раді, додавши їй головного болю. Бо ж у казні жодної копійки, як утримувати такий величезний об'єкт? Депутати обласної ради це питання винесли на обговорення сесії і прийняли рішення про виділення субвенції на утримання і охорону містечка. Але грошіми повинен був хтось розпоряджатися. Ось так з'явилося комунальне підприємство «Байкал». І тут починається найцікавіше: на 20 родин створюється структура, що складається з 20 працівників: прибиральниці, паспортистки, двірника, комірника, чотирьох сторожів, чотирьох операторів, бухгалтера, начальника і його заступника. Причому із безробітних жителів містечка в структуру потрапили одиниці та й то на велике прохання учасників сходки. Коротше кажучи, комунальне підприємство з'їдає всі виділені кошти.

Як стверджує Галина Титова, виплачені субвенції становлять сьогодні близько 500 тисяч гривень, але вони жодним чином не змінюють соціального стану мешканців містечка. Води в населеному пункті немає, її возять бідонами з найближчого села. А щоб помитися або попрайти, людям доводиться їхати з важкими сумками до своїх родичів і знайомих у місто або район. Телефонів у містечку, як не було, так і немає. З цієї причини не змогли надати швидку медичну допо-

могу матері командира розвідбатар'йону полковника Яковенка, і вона вмерла. З усіх квартир збирали воду, щоб її обмити і відправити в останню путь. Транспортного сполучення з зовнішнім світом у колишнього гарнізону теж немає. Семеро учнів добираються до школи спеціальним транспортом. Якщо він на ходу. А хліб у містечко привозять із Зимогір'я, що за 50 кілометрів.

— Коли виводили війська, — розповідає Галина Титова, — ми звернулися до керівника області з пропозицією. На території гарнізону залишилося багато хороших будівель. Було б розумним використовувати їх на благо області. Скажімо, організувати яке-небудь виробництво або інший об'єкт. Адже для цього є все необхідне. Навіщо марно витрачати гроші? До нашої пропозиції прислухалися. З вертольота оглянули територію, оцінили її і прийняли рішення створити на базі колишнього гарнізону туберкульозний диспансер. Ми були не проти цього, розуміючи, що нашій резервації настане кінець, що перед нами відкривається перспектива отримати роботу. Як писали тоді місцеві газети, на створення тубдиспансеру виділялося 60 млн. грн. Роботи розпочалися. Один будинок, де раніше жили солдати, упорядкували. Замінили старі вікна на європейські, обновили дах, почали перебудовувати котельню. І на цьому все скінчилося. Будувати не будували, зате все, що залишалося на території гарнізону, почали вивозити. Під час передвиборної кампанії нам повідомили, що Віктор Янукович надіслав 2,5 мільйона гривень для завершення будівництва диспансеру. Ця інформація довго висіла в нас для загального огляду. Але продовження робіт так і не було.

Ми підраховували з Галиною Євгенівною, скільки квартир можна було б купити за 480 тис. грн., виділених як субвенцію. Вийшло, що цих грошей вистачило б, щоб купити пристойне житло кожному мешканцю містечка-фантома.

За старою звичкою Галина Євгенівна називає своє поселення гарнізоном. — А як офіційно називається ваш населений пункт, — цікавилася.

— Ніяк, — сумно відповідає вона. — Його немає на карті. А дехто з нас навіть не має прописки. Ми покинуті і забуті...

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

■ РЕГІОН

Луцьку цього року виповниться 920. Більшу частину своєї багатовікової історії він був оточений з усіх боків водою.

У 1938 році Стир одамбували, і зникла протока Глушець. Вона мала крутий згин, як тятива лука (звідси й назва — Лучеськ,

Луцьк). Відтоді Луцьк перестав бути островом. Але ця його частина отримала статус Луцького державного історико-культурного заповідника «Старе

місто». Площа заповідника 41 гектар — два відсотки території міста. Та без оцих відсотків Луцьк втрапив би більшість своїх звав. Чого вартий лише замок Любарта! В XIV—XV століттях це була резиденція великих литовських князів, а Луцьк — другою столицею Великого Князівства Литовського. В замку 1429 року проходив з'їзд європейських монархів.

У старому місті туристам показують руїни оборонної стіни і вежу князів Чарторийських у Нижньому замку, старовинні церкви, серед них Покровську, в якій виявлено написану в XIII столітті ікону Волинської (Луцької) Богоматері. Неподалік — Хрестовоздвиженська церква, до будівництва якої причетне Луцьке

братство. У комплексі з храмом будинок браччиків, де триста літ тому були шпиталь, школа, друкували перші в Луцьку книжки.

Про минуле краю нагадує єзуїтський костел св. Петра і Павла, споруджений у стилі раннього бароко (1606—1610 роки) за проектом Якопо Бріано. Під костелом є підземний храм, камери для в'язнів інквізиції, поховальні ніші, галереї і переходи. Цікаві й розташовані у цьому районі монастирі бригіток, шариток, домініканів. А в триповерховому будинку монастиря єзуїтів по вулиці Кафедральній, 6, у 1879—1880 роках жила родина Косачів. З іменем Лесі Українки пов'язаний і будинок по вулиці Драгоманова, 23. Нині тут — Луцький державний іс-

Як офіційно називається ваш населений пункт? — Ніяк!..

Чи справедливо бути добрим за чужий рахунок?

Легко бути добрим за чужий рахунок... Схоже, що саме цей принцип покладено в основу нової ідеології гідного пенсійного забезпечення науковців і привієняних до них працівників. Але увага й турбота про еліту нації можуть обернутися катастрофою для таких установ, вважає директор інституту «Укрдпироруда» Володимир КВІТКА.

Неперевершеному махінаторові Остапу Бендеру й на думку не спадало, що «розводити» на гроші довірливу клієнтуру можна, маніпулюючи законом. Досить знайти потрібну лазівку і потім незворушно і, головне, наполегливо відстоювати власні права на одержання грошового переказу.

Мабуть, в образ знаменитого Бендера вирішило приблизно рік тому увійти районне управління Пенсійного фонду України, коли наказало вищезгаданому інституту виплачувати половину від розміру пенсій колишнім співробітникам цієї установи. Пенсіонери, звісно ж, не заперечували, та чи варто їх у цьому звинувачувати? Один із перших від нововведення Пенсійного фонду постраждав Харківський гірничий інститут «Укрдпироруда».

Нині цей «шляхетний процес» вразив і решту подібних установ Харкова, та й, напевно, країни. Одні з цим явищем змирилися, вважаючи, що дешевше буде виплачувати пенсії, ніж судитися з кожним окремим пенсіонером, який претендує на виплати. Для других ці витрати не такі масштабні, щоб сваритися з місцевим «рекетиром». А треті, як і гірничий інститут, просто відмовляються платити. По-перше, вважають це діяння незаконним, а по-друге, така плата занадто обтяжлива для колективу, що видає на-гора все-таки інтелектуальну продукцію, а не незамінну залізну руду.

Варто нагадати, що «Укрдпироруда» — підприємство рідкісне. У колишньому Союзі таких суто гірняцьких проектних установ було лише кілька. Колись колектив проектував Південний, Північний і Новокриворізький гірничо-збагачувальні комбінати. Користатися б таким надбанням, як то кажуть, на благо Вітчизни. Але тепер замість того, щоб радіти певним успіхам, інститут зазмер в очікуванні катастрофи, що от-от обрушиться на його голову у вигляді непосильних платежів, якими майже рік погрожують районний Пенсій-

ний фонд і колишні товариші по службі. Вимоги пенсійної контори можуть вилитися в кругленьку суму на кількасот тисяч гривень, що фактично означає пустити трудовий колектив по миру.

Свою позицію Пенсійний фонд вибудував на Постанові Кабміну від 24 березня 2004 року № 372 «Про затвердження порядку фінансування різниці між сумою пенсії, призначеної науковим (науково-педагогічним) працівником державних небюджетних підприємств, установ, організацій та вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації згідно із Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність»,

Постанови від 4 березня 2004 р. №257 «Про затвердження переліку посад наукових працівників, підприємств, установ, організацій, вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації, перебування на яких дає право на призначення пенсії та виплату грошової допомоги у разі виходу на пенсію відповідно до статті 24 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». У цьому переліку — ані слова про проектні організації. А грошенята — віддай!

Треба сказати, що до цього інститут два роки оплачував своїм 150 пенсіонерам відповідні відсотки пенсій, як і наукові установи. До цього зобов'язувала попередня кабмінівська постанова № 1571 від 22 листопада 2001 року, що діяла протягом двох років (2001—2003 р.). Мабуть, усвідомивши, що проектні організації не належать до наукових, уряд виключив їх із

Намагаючись відновити в Україні теплу турботу про ветеранів праці, чиновники часом, здається, готові зруйнувати все навколо для досягнення вищої мети

законах «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Останній, до речі, — наріжний камінь у всій цій піраміді. Адже саме цей закон зобов'язав організації виплачувати половину від розміру наукових пенсій, які було регламентовано ще чотири роки тому. Щоправда, у пункті п'ятому записано, що перелік наукових установ затверджує Кабмін. І він затвердив. Проектні інститути до розряду наукових організацій не належать.

Отже, облюбувавши одні положення закону, Пенсійний фонд цілком нехтує ті, що не на його користь. Наприклад, він, схоже, не помічає документа Кабінету Міністрів, який виключив проектувальників зі списку організацій, зобов'язаних доплачувати своїм пенсіонерам. Ну геть не помічає і

нового переліку наукових установ. Логіка — проста, адже вчених ніколи не було у проектних установах.

Примітно, що саме в цей час уряд утричі підняв рівень наукових пенсій. Щоправда, до категорії так званих наукових пенсіонерів «Укрдпироруди» із 150 претендентів з незрозумілих причин потрапили лише 10. Півроку, за словами директора «Укрдпироруди», до інституту ніхто не звертався по необхідні для перерахунку пенсій документи. Якось обходилися.

Однак через кілька місяців, обурені кручущою несправедливістю, пенсіонери накиннулися на проектний інститут з вимогою негайно надати всі необхідні документи для перерахунку пенсій. «Прокинулося» і районне управління Пенсійного фонду, тому що теж почало вимагати особові справи, посадові інструкції і положення про відділ, у якому колись працював ни-

нішній претендент на наукову пенсію. Ці документи традиційно потрібні для перерахунку виплат. Мимоволі напрошується запитання: а як же перерахували раніше десять пенсій? Гірничий проектант запитували документи дати відмовився. По-перше, для цього відсутні законні підстави, а по-друге, таких документів в інституті вже попросту немає.

— Особові справи вже давно перебувають у держархіві, де вони мають зберігатися протягом 75 років, — каже Володимир Квітка. — Інші документи було знищено через давність років, як це передбачено законом. Для нарахування попередніх пенсій ми видавали такі документи на підставі копій, що збереглися в самих пенсіонерів чи ще були в нас. Однак Пенсійний фонд тепер жадає оригінали! Подумайте самі, минуло по п'ятнадцять-двадцять років. Ті документи вже давно не існують. Ми не можемо їх надати. Та й навіщо, адже проектних інститутів узагалі немає в переліку?

«Зневажені й скривджені» відмовою рідного інституту, пенсіонери звернулися до суду. Але в такій ситуації, здається, розгубилася навіть українська Фемида. За останні чотири місяці суддя вже п'ять разів переносив засідання.

— Рішення такої справи — палиця на два кінці, — продовжує Володимир Квітка. — Можна зрозуміти пенсіонерів. Раніше ми їм виплачували пенсії, а тепер ні. Звичайно, їм прикро. Однак якщо в цьому судовому процесі виграють вони, то доведеться платити й іншим. Інститут розориться і повернеться до того, з чого починав після розвалу Союзу. Нині до нас потягнулися молоді фахівці. Ми пишаємося цим. А погубити такі організації набагато легше, ніж відродити.

От і виходить, що за великого бажання будь-яку більшменш успішну організацію «розвести» досить просто. І не обов'язково для цього проходити курс молодого махінатора. Можна обійтися і власною фантазією. Одне лише тривожить: у нашій країні проектні інститути можуть потрапити до розряду «зникаючих видів», а потім і геть вимруть, як мамонти.

Ангела СКРИЛЬОВА.

Харків.

Пільги були і будуть

Прошу роз'яснити правила виходу на пенсію на пільгових умовах лікарів, медичних сестер і санітарок, які працюють в інфекційному відділенні районної лікарні.

Людмила КОМΠΑНИЄЦЬ.
Полтавська область.

З набранням чинності з 1 січня 2004 року Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» зберігається пільгове пенсійне забезпечення для працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими та важкими умовами праці, та призначення пенсій за вислугу років. При цьому прикращими положеннями зазначеного Закону визначено, що в подальшому пенсії на пільгових умовах та за вислугу років призначатимуться через професійні та корпоративні пенсійні фонди, які функціонуватимуть відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення».

До створення таких корпоративних і професійних фондів пільгові пенсії та пенсії за вислугу років призначаються в порядку та на умовах, установлених Законом України «Про пенсійне забезпечення» і в розмірах, установлених Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Жодних обмежень при призначенні пенсій на пільгових умовах та за вислугу років після 1 січня 2004 року новим пенсійним законом не передбачено.

Відповідно до статті 55 Закону України «Про пенсійне забезпечення» та постанови Кабінету Міністрів України від 4 листопада 1993 р. № 909 «Про перелік закладів і установ освіти, охорони здоров'я та соціального захисту і посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років» пенсії за вислугу років працівникам освіти, охорони здоров'я і соціального захисту призначаються за наявності спеціального стажу роботи не менше 25 років незалежно від віку. Розділом «2. Охорона здоров'я» зазначено вище Переліку передбачено лікарів і середній медперсонал (незалежно від найменування посади) лікарняних закладів. До спеціального стажу, який дає право на пенсію за вислугу років, зараховується також робота на посадах лікарів та середнього медичного персоналу (незалежно від найменування посади), які працюють у навчальних закладах і установах, перелічених у розділі «1. Освіта» Переліку (загальноосвітні навчальні заклади, військові загальноосвітні навчальні заклади, музичні і художні школи та інші). Відповідно до статті 60 Закону України «Про пенсійне забезпечення» робота до 31 грудня 2003 року в лепрозорних і протичумних закладах охорони здоров'я, у закладах (відділеннях) з лікування осіб, заражених вірусом імунодефіциту людини або хворих на СНІД, в інших інфекційних закладах (відділеннях) охорони здоров'я, у патолого-анатомічних і реанімаційних відділеннях закладів охорони здоров'я, а також у психіатричних закладах охорони здоров'я зараховується до стажу роботи у подвійному розмірі. Згідно з роз'ясненням Міністерства праці та соціальної політики зазначений порядок пільгового обчислення стажу застосовується як при обчисленні загального, так і спеціального стажу роботи.

Розмір пенсії за вислугу років визначається в порядку, встановленому для обчислення пенсій за віком.

Володимир МАКСИМЧУК,
заступник керівника управління апарату Федерації профспілок України з питань соціального захисту.

березві Стиру

торико-культурний заповідник «Старе місто».

— Плануємо відкрити в цьому будинку музей Лесі, — розповідає директор заповідника Тарас Рабан. — Уже майже готове приміщення і для музею старовинних книг у замку Любарта. Зібрали для нього понад 250 стародруків. Бракує лише обладнання. В замку розміщено унікальний музей дзвонів. На його базі на Великдень проводимо фестиваль дзвонарського мистецтва «Благовіст Волині». Відвідувачі можуть також оглянути експозицію художнього краєзнавчого музею, де є чудові живописні полотна із зібрань замку князів Радзивилів в Олиці.

У замку часто проводять культурно-мистецькі заходи. Лише торік тут відбули-

ся всеукраїнський фестиваль «Меч Луцького замку» (рицарські змагання), 3-й національний фестиваль флористики. На замковому дворіщі традиційно відкриваються міжнародний фестиваль «Поліське літо з фольклором», всеукраїнський — «Берегиня». У вежах замку і на фортечних мурах організують виставки. Не покидають замок і рицарі. Три клуби історичної реконструкції, які діють тут, допомагають відвідувачам відчувати подих середньовіччя.

Попри всі труднощі й майже цілковиту відсутність фінансування, заповідник поволі набирає рис, притаманних старому Луцьку. На місці зруйнованих війною кам'яниць будуються нові, стилізовані під старовину. Повністю відновлено вулицю

Братковського, вона тепер одна з найкрасивіших у місті. Завдяки старанням польських банкірів банку ПЕКАО «Україна» і Генконсульства Польщі зовсім іншого вигляду набрав безбарвний куб колишнього меблевого магазину. Тепер ця споруда природно вписується в історичну територію. У традиційну мідь зодягнуто купол костелу св. Петра і Павла. На базі найстарішої в Луцьку аптеки, що на вулиці Драгоманова, створено музей фармації. Відкопано і поновлено фрагменти останнього мосту через протоку Глушець.

Старий Луцьк вабить до себе тисячі туристів. Ще красивіший він стане, коли знову піднімуться вгору золоті куполи храму Іоанна Богослова і Хрес-

товоздвиженської церкви, коли завершиться реконструкція Ринкової площі і замку Любарта. Чекають свого відкриття і маршрути підземним містом. Один з них — між Владичою і Стировою вежами замку — вже в планах ди-

■ АКТУАЛЬНО

«Морський берег»

Витягають з тіні землю й палаци

«Кримський уряд зробить усе можливе для декриміналізації продажу землі на узбережжі півострова». Щоб цю заяву прем'єра Анатолія Матвієнка справдити якнайшвидше, владники півострова готують відкриті конкурси на певну низку об'єктів, щоб проплатити їх прозоро за реальними цінами, а не по-таємно за заниженими, як це було досі. У вересні цього року урядовці винесуть на затвердження загальний кадастр півострова в рамках програми «Морський берег». Вона має створити умови для перетворення Південного узбережжя на цікавий об'єкт для інвестицій, що дасть можливість зробити досі дотаційний регіон самоокупним і процвітаючим, забезпечити максимальний спектр послуг для відпочинку українських і закордонних туристів, збільшити прибуткову частину бюджету автономії.

Програмою передбачено: відвести окремі території під автомобільний туризм, відпочинок у санаторіях, а також залучити іноземні інвестиції у створення можливостей для елітного відпочинку. Заплановано вкладати кошти в налагодження інфраструктури, підведення електроенергії, газу, будівництво доріг до об'єктів, які виставлятимуть на відкриті торги й продаватимуть за реальними цінами на ринку землі в Криму. Палаци і вілли, збудовані на земельних ділянках, отриманих у власність незаконно, мають бути передані державі. Уряд оголосить відкритий тендер, і власник матиме можливість прозоро викупити свій об'єкт з урахуванням компенсації за раніше вкладені в будівництво кошти. «Кожний бізнесмен має бути зацікавлений у прозорості всіх процедур, упевнений, що його власність законна і його права на неї захищені законом», — заявив А. Матвієнко.

Сказане стосується всіх без винятку земельних ділянок і палаців Південнобережжя незалежно від рангу їх власників. Приміром, прокуратура Криму в інтересах держави подала позов до Господарського суду Києва про визнання недійсними наказу і розпорядження про відчуження майна і договору про купівлю-продаж кримського пансіонату «Гліцинія» — колишньої дачі Л. Брежнєва в Ореанді. Досі її планували використовувати як офіційну резиденцію президента РФ Володимира Путіна в Криму. Пансіонат, розташований у

20,4-гектарному парку, було продано торішнього листопада за 15 мільйонів доларів. Відповідачами виступають Держуправління справами Президента України, держпідприємство «Артек» й російське ВАТ «Банк зовнішньої торгівлі». Сигналом для масового повернення державі «некоректно» приватизованих палаців і земельних ділянок стало травневе рішення Президента В. Ющенка про те, що незаконно продані рекреаційні землі Криму повернуть державі протягом двох місяців.

Віктор ХОМЕНКО.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

■ КРИМІНАЛ

Ну, корупціонери, стережіться!

В Одесі реалізується проект «Антикорупційний комітет», розроблений одноіменною громадською організацією і міською радою. Основна його мета — залучити громадськість до боротьби з корупцією. Тепер щоп'ятниці одесити можуть звертатися до громадської приймальні чотирьох райдержадміністрацій Одеси із заявами про факти корупції чи протиправні дії посадових осіб. Заяви громадян передають в органи прокуратури. Ідея створення «Антикорупційного комітету» виникла в зв'язку із затриманням за одержання хабарів у великих розмірах двох відповідальних працівників міськради.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Не до жартів

Якщо в цій ситуації жарт доречний, то можна сказати так: у Харкові не грабує касирів й інкасаторів лише ледачий. Останнім часом це вже третій випадок. У результаті дві людини убито, кількох поранено, викрадено майже півмільйона гривень.

Останнє пограбування сталося серед білого дня. Четверо невідомих у масках на «Опелі» блокували рух автомобіля акціонерного товариства «Світло шахтаря», на якому касир у супроводі водія і двох працівників перевозила гроші для виплати заробітної плати. За повідомленням начальника служби безпеки підприємства, злочинці, загрожуючи пістолетом, відібрали сумку в касира, де було 120 тисяч гривень, і зникли.

Микола КОСИЙ.

«Хлібне місце» під патронатом столичної влади?

Хліб, як стверджує народна мудрість, — усьому голова. Він керує не тільки шлунком окремо взятого громадянина, а й часто визначає політику в межах держави. Саме нестача хліба в столиці позакошишньої «батьківщини» — Російської імперії вигнала на вулиці Петербурга тисячі людей: так починалася лютнева революція 1917 року.

До хлібних бунтів у нашій з вами столиці, слава Богу, не дійшло. Увагу киян, як відомо, донедавна поглинав інший, заморський «злак» — помаранч. Однак і в нас є підстави для невдоволення цим «харчовим питанням». Бо хоч у цій історії йдеться про ущемлення інтересів одного колективу, потерпають від цього, по суті, мешканці всього стольного града.

У лютому минулого року Київрада ухвалила рішення про створення ЗАТ «Хліб Києва», проти чого рішуче, до речі, виступала місцева фракція «Нашої України». Як подає газета «Хрещатик», у розповсюдженій нею заяві стверджувалося: «Останнім часом комерційні структури... здійснюють наполегливі спроби отримати повний контроль над «Київмлином» та «Київхлібом», що забезпечують столицю хлібом, кондитерськими виробами, борошном та крупою. В Україні вже відомі приклади подібної повзучої «прихватування», а також практика відмивання грошей на поставках сировини, яка призводить до нерентабельності кінцевої продукції та зростання цін на неї... Чи є взагалі необхідність реформувати борошномельну та пекарню галузі, котрі забезпечували киян найдешевшим і найкращим хлібом у державі? Якщо це і робити, то тільки при наданні повної самостійності у веденні господарчої діяльності всім діючим заводам, що входять до «Київхліба».

Однак, попри ці рекомендації та тривалі баталії в масштабах Київради, ідею все-таки проштовхнули. Гігант виріс на фундаменті двох структур, що належали до комунальної власності міста і мали річний обіг більш ніж у шістьсот мільйонів гривень, — ЗАТ «Київмлин» та ВАТ «Київхліб». Вони володіли 51 відсотком акцій. Стіни монополіста бралися спорудити дві маловідомі до цього приватні компанії — ТОВ «Гарон» та ЗАТ «Фінінвестгруп». За ними, відповідно, начебто «стояло» 49 відсотків акцій. Створення цього симбіозу, на думку його ініціаторів, мало цілком благородну мету: запобігання можливих перебоїв у постачанні столиці хлібом.

Але вийшло за принципом одного афористичного посла: «Хотіли, як краще, а вийшло, як завжди». Можна було б уточнити, що навіть гірше, ніж зазвичай, але це дійсності не відповідає б. Бо для когось «родичання» столичних можновладців зі спритними приватними підприємствами обернулося вочевидь на краще.

За інформацією газети «Хрещатик», засновниками ЗАТ «Хліб Києва» є Головне управління власності Київської міської держадміністрації та два вищеназвані товариства. Частка територіальної громади столиці в новому об'єднанні формувалася за рахунок майже 23 мільйонів гривень простих іменних акцій «Київмлина» та приблизно ж стільки — «Київхліба». За даними Антимонопольного комітету України, основ-

ним видом діяльності «Фінінвестгруп» є торгівля цінними паперами. Є відомості, що він пов'язаний відносинами контролю господарської діяльності з товариством «Деніон» (Київ) та компанією «Денсек лімітед» (Нікосія, Кіпр). Третій засновник «Гарон», за даними даними, теж пов'язаний відносинами контролю з компаніями «Джасті лімітед» та «Зарова лімітед» (Нікосія, Кіпр). Як бачимо, в цій історії офшорні зони відіграють далекі не останню роль. Можливо, замасковані в цих «оазах» фізичні особи дуже наближені до якогось впливового столичного градоначальника, якщо їм вдалося повернути таку «змичку» під дахом «Хліба Києва»?

У чому ж особливість цього «возз'єднання»? Одним з головних аргументів прихильників створення товариства були кинуті комерційними «інвесторами» на кон спільної справи 49 відсотків акцій. Начебто саме такий пакет вони придбали в Київському орендному підприємстві «Київмлин» — підрозділу ЗАТ «Київмлин». Як пояснили оглядачеві «ГУ» члени цього підприємства Л. Нечистик і П. Кириленко, кілька років тому КОП підштовхнули до банкрутства за класичною в новітній історії України схемою. Голова ліквідаційної комісії Анатолій В'язовченко, на думку співрозмовників, робив усе можливе, аби орендне підприємство скотало. Як засвідчують документи, банкрутство і справді відбувалося дивно. По-перше, за словами керівників КОП «Київмлин», про продаж належних орендарям акцій не було повідомлено у пресі, як того вимагають умови аукціону. По-друге, навіщо було продавати всі належні орендарям акції ЗАТ «Київмлин» номінального вартістю 22 млн. гривень, якщо кредиторська заборго-

ваність КОП становила лише 9 млн. гривень. Тим паче що, крім цього, підприємство, за даними головного економіста КОП, мало ще 13 млн. дебіторської заборгованості і 10,6 млн. належного йому прибутку ЗАТ «Київмлин», який, згідно з установчими документами, має направлятися на погашення кредиторської заборгованості.

Власниками цього паке- та був колектив орендного підприємства. І хоч «експропріацію» акцій в них, на мою думку, можна назвати купівлею, лише напруживши почуття чорного гумору, за даними депозитарію, вони належать «Гарону» та «Фінінвестгрупу» (між іншим, люди поінформовані пов'язують їхню діяльність з донецьким бізнесом). Очевидно, важко бути байдужим до «нікосійських принад»? І ще одна особливість проданих цінних паперів — їх вочевидь занижена ціна.

Отже, майже тисячний колектив втратив акції на більш як 22 млн. гривень. У пошуках справедливості він гуртом і окремими членами бомбардує відповідні установи заявами-скаргами, стукає у владні кабінети, але лише набиває синці. І не тільки моральні. Відрадженому від імені колективу «за правдою» головному економістові Євгену Беляєву недавно невідомі молодики мало не проломили череп, порадивши на прощання «припинити писанину». Євген Іванович потрапив до реанімації із струсом головного мозку. Лише за тиждень його перевели у відділення неврології. Нині фактом цього «хуліганства» займається Дніпровський райвідділ міліції. Може, нападників і знайдуть. Але колеги Беляєва сумніваються, що правоохоронцям вдасться вийти на сліди, котрі ведуть від агресивних «порадників».

Нагадаю, міська влада аргументувала доцільність створення «Хліба Києва» його спроможністю закуповувати дешеве зерно відразу після збирання врожаю. Але, схоже, за цими аргументами немає жодних реальних підстав. Бо якщо підрахувати кількість київських елеваторів, ціни на зерно, вартість його зберігання та відсотки за банківські кредити, то виходить цікавий результат: комерційні структури зов-

сім некомпетентні в бізнесі. Або, що вірогідніше, вони й не збиралися узгоджувати свої «статутні завдання» з бажанням столичної влади мати великі партії зерна. Адже навіть в офшорах не полюбляють великих витрат.

Ще «наївнішою» видається «готовність» «Хліба Києва» інвестувати великі гроші в будівництво і купівлю елеваторів, у створення мережі магазинів з торгівлі хлібом і борошном та інші «дрібнички». По-перше, як засвідчують факти, мережу фірмових магазинів розгорнуто і без зусиль «Хліба Києва». По-друге, а де ж інвестиції? Їх немає і, напевно, не буде. «Благодійні» комерційники, скоріше, хочуть забрати, ніж вкласти. Принаймні так вважають скривджені ними орендарі. За їхніми спостереженнями, нині провадиться спецоперація з перетворення вже ЗАТ «Київмлин» на банкрута, після чого «Фінінвестгруп» та «Гарон» можуть спокійно почуватися власниками контрольного пакета акцій «Хліба Києва».

А тепер — чому цей «локальний» конфлікт позначається на інших, тих киянах, хто начебто не має жодного відношення до борошномелів. Молоти ми з вами не мелемо, але хліб їмо. І, напевно, помітили, що якість хлібопродуктів, особливо батона, погіршилася. Фахівці цей неприємний факт пояснюють поставкою «неліквідного» борошна від монополіста, призначеного годувати нас... якісно і дешево. І це не просто слова. Вони підкріплюють їх солідними аргументами, котрі не наводимо тут лише з економії газетної площі. Отже виходить, ми також не зацікавлені, щоб вузьке коло підприємливих осіб процвітало за наш рахунок.

За логікою, міський голова Олександр Омельченко повинен більше перейматися шлунками своїх виборців, ніж апетитами втаємничених спритників. Бо хіба можна підозрювати, що в «батька усіх киян» є «локальніша» логіка? Втім, відповідь на це запитання він розтлумачить сам: своїми конкретними антикорупційними діями. Або... їх відсутністю.

Людмила КОХАН.

■ ФАКТ І КОМЕНТАР

Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко доручила Фонду держмайна України підготувати за скороченою процедурою повторний конкурс з продажу державної частки акцій ВАТ «Криворіжсталь», хоч глава ФДМУ Валентина Семенюк вважає, що це суперечить чинному законодавству.

Цілком зрозуміле доручення. Судова тяганина навколо скасування угоди з «Індустріальним металургійним союзом» щодо купівлі-продажу 93,02 відсотка акцій комбінату вже підточила імідж нашої юриспруденції і показала нас у невигідному світлі в очах серйозних міжнародних інвесторів. Поза сумнівом, що за криворіжсталівські активи покупці сплатили нереальну, якщо не сказати смішну, ціну (близько 800 мільйонів доларів США). Однак у тому, що при цьо-

Узаконений рімейк

му вони порушили чинне законодавство, є сумнів не тільки у адвокатів «ІМС». По-перше, наївно вважати, що на придбання багатомільйонних активів фінансово-промислові групи виходять, не прораховуючи заздалегідь потенційні ризики, пов'язані з можливою націоналізацією. По-друге, погодьтеся, ВАТ «Криворіжсталь» нізачо не дісталася б «ІМС», якби останній не мав підтримки у Фонді держмайна, Міністерстві промислової політики, зрештою, у Президента країни. І, по-третє, усе логічно, якщо порахувати всі прогалини у приватизаційному законодавстві і те, як безпорадно упродовж багатьох років держава захищала свої корпоративні права. З цього пог-

ляду нещодавня заява Президента країни Віктора Ющенка про доцільність підписання з «ІМС» мирової угоди здається цілком слушною. Однак рішення Господарського і Апеляційного судів столиці стосовно незаконності приватизації і скасування угоди з купівлі-продажу державної частки акцій ВАТ «Криворіжсталь» дають змогу піти іншим, не менш продуктивним для держбюджету шляхом. Цю схему також озвучував Віктор Ющенко. Нагадаю. По кожному об'єкту, який пройшов приватизацію з порушенням законодавства або умов тендера, призначається нова тендерна комісія і оголошується повторний конкурс. У ньому беруть участь і національні, і зару-

біжні інвестори. Встановлюється нова конкурентна ціна, яка в разі перемоги на конкурсі нинішнього власника вкаже на розмір дооцінки об'єкта. Тож, судячи з доручення Юлії Тимошенко, уряд схильється саме до подібної схеми. Але чимало експертів вона, м'яко кажучи, дивує. Радник Президента країни Олександр Пасхавер вважає, що це лише насмішить потенційних інвесторів, які ніколи не ризикнуть брати участь у конкурсі за активи підприємства до завершення судової тяганини, а, на його думку, вона ще триває. Важко не погодитися, якщо згадати, що йдеться про щонайменше мільярд доларів США. Хоч як там є, а очевидно незабаром, як обіцяв зас-

тупник держсекретаря Борис Соболєв, Кабінет Міністрів оприлюднить концепцію підходу до процедури повторної приватизації. Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко сподівається, що на повторний конкурс з приватизації ВАТ «Криворіжсталь» піде не більш як один місяць. Було б добре. Але було б взагалі чудово, якби він пройшов під контролем міжнародних інвестиційних банків, що пропонує радник Президента з економічних питань на громадських засадах Борис Немцов. Це зміцнило б довіру зарубіжних інвесторів до політики українського уряду. Тим паче що про амністію левової частини приватизаційних конкурсів (за винятком, коли чиновники «підігрували» лише одному покупцеві) вже заговорили на повен голос і в Кабінеті Міністрів.

Сергій ВЛАД.

■ СПОРТ

Рехагель критикує, Харістеас закликає...

Футбол. Наставник збірної Греції **Отто Рехагель**, з якою національна команда України проведе відбірний матч чемпіонату світу, піддав гострій критиці своїх футболістів. Він вважає, що вони на дуже низькому рівні зіграли матч з турками минулої суботи. І сьогодні, на його думку, лише перемога над українцями зможе поліпшити ситуацію.

А форвард грецької збірної **Ангелос Харістеас**, чий точний удар у фіналі Євро-2004 приніс перемогу збірній Греції, звернувся до прихильників його команди:

— Ми боремося за друге місце у групі. Тому проти українців мусимо зіграти свій найкращий матч. Якби нам більше пощастило, то ми залишали б Константинополь як переможці. Але фортуна нам не усміхнулася. Тепер я звертаюся до наших уболівальників і прошу їх підтримати нас. У матчі проти України вирішується дуже багато, якщо не все. З підтримкою трибун ми гратимемо ще краще.

Сергій Ребров повернувся

Один із найрезультативніших форвардів в історії київського «Динамо» **Сергій Ребров** повернувся до свого клубу. Позавчора 31-річний нападник на засадах вільного агента уклав з «Динамо» трирічний контракт. Останній сезон українець провів у клубі першого англійського дивізіону «Вест Гем», у складі якого завоював путівку до Прем'єр-ліги. З київським «Динамо» **Сергій Ребров** завоював вісім титулів чемпіона України, п'ять національних Кубків, двічі його визнавали найкращим гравцем сезону (1996, 1998). У збірній України на рахунку **Сергія** 65 матчів (рекорд) і 13 забитих м'ячів.

— **Сергій Ребров** — гравець з великої літери, — сказав під час підписання контракту президент ФК «Динамо» (Київ) **Ігор Суркіс**. — Я переконалий, що він ще принесе багато користі нашому колективу. Сьогодні **Сергію** нічого і нікому не потрібно доводити — він це зробив, виступаючи в «Динамо». Не сумніваюся, що з приходом **Сергія Реброва** нас очікують великі перемоги.

А ось що сказав журналістам сам **Сергій**:

— Коли став вільним агентом і мав можливість обирати, не сумнівався, що треба повертатися додому! Навіть після мого від'їзду до Англії душа належала рідній країні, Києву, «Динамо». Я дуже радий цьому поверненню. Бачив матч киян. Кілька разів на телеканалі SKY коментував поєдинки динамівців у Лізі чемпіонів. Це добре збалансований колектив, якому до снаги вирішувати серйозні завдання. Хочу принести користь команді, яка свого часу мені багато чого дала. Скучив за динамівським футболом, за клубною атмосферою. Звичайно, багато змінилось, але я відчуваю, що повернувся додому. Хотілося б закінчити кар'єру саме тут.

В. Б.

Нечимне житиме

Завдяки екологічній акції Держводгоспу і «Голосу України»

Про врятування озера Нечимне наша газета писала минулого року. Її підтримали голова Держводгоспу України **Василь Сташук**, Волинське управління водного господарства, яке очолює **Юрій Бахмачук**, Волинська обласна державна адміністрація. До справи долучилися і фахівці інституту ЗАТ «Волинсьководпроект» (директор **Павло Мірач**). Уже проведено геологічні і геодезичні пошукові роботи, готуються техніко-економічні обґрунтування щодо відновлення озера Нечимного. Після завершення цих робіт проект опублікують у газеті для обговорення фахівцями і громадськістю. Сподіватимемося, що справу доведуть до логічного завершення, і ми побачимо Нечимне таким, яким його запам'ятала **Леся Українка** і що надихнуло поетесу на створення «Лісової пісні».

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

І переможені тут на висоті...

Кореспондентка «Голосу України» випробувала на собі, що означає бути пілотом планера

Змагання над хмарами... По-науковому ця казка називається планерний спорт. Днями в Бузовій під Києвом відкрився чемпіонат України. Уже 53-й за рахунком. І так само незвичайний в очах пересічних спостерігачів.

— Цього року беруть участь 29 планеристів, — розповідає начальник центрального аероклубу ім. Антонова **Василь Руснак**, — кожен з них — майстер спорту. Географія змагання, на жаль, не така вже й велика: Київська, Рівненська, Вінницька області і Дніпропетровськ. Саме там сьогодні — найсильніші школи. В інших містах України вже більш як 20 років для планерного спорту немає не тільки фінансових можливостей, а й умов. Займається навчанням наших спортсменів, так само як і проведенням чемпіонатів в Україні, тільки одна організація — Товариство сприяння обороні України.

Як з'ясувалося, є два класи, дві так звані групи, що змагаються: розмах крил планера, на яких літають спортсмени у стандартній категорії, — 15 метрів, у відкритому класі — понад 15. Тут літають уже досвідчені майстри. Адже якщо довші крила — то складніше. «А найскладніше — це летіти маршрутом», — посміхається мила жіночка, котра приєдналася до нашої бесіди, — треба піймати висхідний потік, утриматися на ньому і чітко спрямувати планер. Адже двигуна в ньому немає: отже, і висота польоту, і курс залежать від майстерності пілота»...

— Це — **Валентина Топорова**, — гордо представляє співбесідницю **Ва-**

Чемпіонка світу **Валентина Топорова** споряджає в політ нашу кореспондентку.

силь Руснак, — вона абсолютна чемпіонка Європи з планерного спорту і чемпіонка світу з вправ...

— Ви у складі журі? — дивуємося присутності тут спортсменки такого рангу.

— Ні, що ви, — відповідає **Валентина Топорова** — я буду літати. Залішилося тільки надягти шапочку й окуляри — в небі спекотно... А журі в нашому спорті не потрібно. Із землі все одно нічого не видно. Бортовий комп'ютер абсолютно точно фіксує і маршрут, і висоту і швидкість. Тож результат можна визначити тільки після посадки.

— Але хіба справедливо, що на змаганнях у рівних умовах чемпіони світу і новачки? — дивуємося.

— Так вони і виграти можуть! І їм стимул чудовий, і мені втішно бачити молоді сили. У нас ростуть гарні спортсмени. І неважливо, чотири роки ти літаєш чи тридцять, як я. Головне, щоб тягло в небо... На аерод-

ромі — вже вишикувано готові до вильоту планери. Три вертольоти по черзі піднімають їх на тросі на висоту 600 метрів і відпускають. Далі — тільки ширяти у височині. І хто з глядачів може думати про змагання, дивлячись, як білосніжний планер розміром з метелика зливається з хмарами?

Коли всі спортсмени вже підняті в небо, не витримує і прошу організаторів хоча б посидіти в планері. Заступник голови ТСОУ з авіації **Володимир Гребанов**, посміхаючись, доручив мене досвідченому пілотові **Івану**, і я мала нагоду почуватися... новорічним подарунком.

Мене перев'язали десятками ремінців, стрічков і пов'язочок, щільно упаковували у вузьке крісло і зачинили скляний «ліхтар». Під час розгону і підняття в небо я не відчула нічого особливого, але коли вертоліт від нас відчепився, почуття страху, краси, безпеки, невагомості, радості перемішалися в єдиному коктейлі. Хмари, тиша і чудова природа далеко внизу... Інструктор був дядьком з гумором і, відпустивши з рук важіль, дозволив мені керувати планером... Про його пропозиції «мертвої петлі» або «штопора» після цього я не хотіла навіть чути.

Подвійні відчуття п'яного щастя і передінфарктного стану не полишали мене ще довго. І, думаючи про чемпіонат України з планерного спорту, зрозуміла: тут не може бути переможених. Ці люди не тільки переборили земне тяжіння, ризик і власний страх. Вони — в небі, отже, вони — переможці!

Дарія ГОРСЬКА.

Тільки не сокирою!

■ КОМЕНТАР

Автори європейської Конституції навряд чи передбачали, що з її схваленням у країнах Євросоюзу буде так багато проблем. Після французького та голландського «ні» референдум щодо Основного Закону спільноти відмінила Велика Британія. З умовкою, що це не означає, ніби країна не повернеться до ідеї спільної європейської Конституції взагалі. Хоч чимало британських політологів вважають, що вона вже мертва, проте офіційний Лондон пропонує не поспішати та обговорити проблему на засіданні Єврокомісії, яке відбудеться 16—17 червня у Брюсселі.

Експерти теж вважають, що влаштувати похорон Конституції зарано, хоча й визнають, що несприйняття її у трьох країнах вносить дисбаланс у відносини, які вже склалися у прибічників конституційного договору. Дискусій і суперечок нині багато і це вочевидь позначиться на обговоренні бюджету Євросоюзу на 2007—2013 роки, поглибить кризу, котру переживає Європа. Чимало політиків не можуть збагнути, чому пересічні громадяни відкидають їхню правильну ідею. Деякі з них, щоправда, вбачають провал ра-

тифікації Конституції в кількох країнах у тім, що не завжди зрозумілий сам громіздкий текст.

Може, й так. Але справа вочевидь не лише в цьому, а й у тому, що йому передувало й про що вже давно говорили критики Європейського союзу: він дедалі більше почав регулювати те, що регулювати немає потреби. По-друге, спокою не дає останнє розширення спільноти: вступ 10 нових членів Євросоюзу і досі важко переварює. А майбутні переговори про вступ з Туреччиною додали дров'як у вогнище: таку перспективу неоднозначно

сприйняли старі члени ЄС. Вони побоюлися потрапити під залежність трохі іншого в культурно-політичному сенсі Сходу. Є навіть думка, що саме майбутнє членство Туреччини вплинуло на «ні», сказане Конституції у трьох країнах. Тому, вважають деякі політики, це має стати уроком, коли йтиметься про членство балканських країн та України. Нині політологи дедалі більше говорять про дворівневу систему членства в ЄС. А якою вона має бути — наразі не визначено.

Тим часом шанси України на вступ до ЄС стають коли не примарними, то принаймні відсуваються. Чи змінилася тактика України у зв'язку з цим? Слухаючи наших євроінтеграторів, цього не скажеш, бо вони й далі оголошують на помаранчевому забарвленні наших устремлінь. Коли досі це було привабливо, то нині ситуація змінилася. Так, рух до Європи не повинен зупи-

нитися, тільки сокирою вікно до неї прорубати навряд чи вдасться. Та й будемо відверті: чи готові до входження в Європу ми, і чи вона чекає нас? Ті, від кого залежить наша інтеграція, навіть за великої симпатії, нині мізкують, як урятувати інтеграційні процеси в самій спільноті. Тому й відбуваються обіцянками «перспективи духовної приналежності до клубу 25». А найсміливішою думкою, приміром, німецьких симпатиків є те, що в разі успішного виконання Україною Плану дій Євросоюз міг би підписати з нею договір про асоціацію. То чи не краще все-таки виходити з цих нових реалій і ситуацій та перегрупувати сили, шукати нові можливості, а не ломитися у поки що зачинені двері?

Валентина ПИСАНЬСКА.

Правління АТЗТ ХЛФЗ «Червоний хімік» поїдомляє про проведення чергових Загальних зборів акціонерів, які відбудуться 15 липня 2005 року об 11-00 за адресою: м. Харків, вул. Новожаново, 1. Реєстрація акціонерів буде про-водитись з 10-00 до 11-00.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту проведення Зборів.
2. Звіт Правління про результати роботи за 2004 рік.
3. Звіт головного бухгалтера про результати фінансової діяльності Товариства за 2004 рік.
4. Звіт Спостережної ради.
5. Звіт та висновки Ревізійної комісії за 2004 рік.
6. Затвердження річного звіту та балансу за 2004 р.
7. Збільшення розміру статутного фонду та рішення про додатковий (перший) випуск акцій.
8. Розподіл акцій додаткового (четвертого) випуску.
9. Внесення змін до Статуту, пов'язаних із змінами розміру статутного фонду.
10. Внесення інших змін до Статуту та затвердження нової редакції Статуту.
11. Припинення діяльності «Туристичного агентства».

Інформація до п. 7. 8 порядку денного:
Збільшення розміру статутного фонду здійснюється з метою подальшого розвитку господарської діяльності в Ук-раїні. Спосіб збільшення статутного фонду: додатковий випуск простих іменних акцій існуючої номінальної вартості у кількості 631380 (шістсот тридцять одна тисяча триста вісімдесят) акцій загальною номінальною вартістю 315690 (триста п'ятнадцять тисяч шістсот дев'яносто) грн., 00 коп. Існуюча номінальна вартість однієї акції 0,50 грн.
Мінімальний розмір збільшення статутного фонду - 315690 (триста п'ятнадцять тисяч шістсот дев'яносто) грн., 00 коп. Внаслідок додаткового випуску простих іменних акцій права акціонерів не змінюються. Підписка на акції не про-водиться. Збитки не передбачаються. Існуючі акціонери мають переважне право на придбання акцій додаткового ви-пуску. Для реалізації цього права акціонери мають подати на ім'я Голови правління заяву на придбання акцій, що ви-пускаються додатково, з 25 травня 2005 р. до 14 липня 2005 року. У тому разі, якщо будь-який з акціонерів не подає вищезазначену заяву у вказаний строк, такий акціонер має оформити до дня проведення зборів та мати при собі на зборах письмову відмову від свого переважного права. Акції, що випускаються додатково, від придбання яких відмо-вився акціонер, будуть розподілені на Зборах серед решти акціонерів. Відшкодування акціонерам збитків, пов'язаних зі зміною статутного фонду, не передбачається. У випадку виникнення збитків такі збитки будуть відшкодуватися від-повідно до чинного законодавства України на підставі рішення Загальних зборів акціонерів.

Інформація до п.9 порядку денного:
п. 6.2.1. Статуту викласти у такій редакції: «Статутний фонд Товариства складає 394612 (триста дев'яносто чо-тири тисячі шістсот дванадцять) грн., 50 коп. Статутний фонд поділено на 789225 (сімсот вісімдесят дев'ять тисяч двісті двадцять п'ять) простих іменних акцій номінальною вартістю 0,50 грн.»

Інформація до п.10 порядку денного:
Доповнити п. 4.2. Статуту підпунктом: «розроблення, виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, пересилання, ввезення, вивезення, випуск, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів». п.9.2.2. Статуту викласти у такій редакції: «Спостережна рада Товариства складається з 5 (п'ять) осіб. Акціонерам мати при собі документ, що посвідчує особу. Представникам акціонерів також необхідно надати но-таріально посвідчену довіреність на право участі і голосування на зборах та на право підпису нової редакції Статуту.

**Оголошення
про результати проведення торгів**

1. Замовник торгів: Дніпровська електроенергетична система НЕК «Укренерго» код ЄДРПОУ 20517231.

1.1. Поштова адреса: 69096, м. Запоріжжя, вул. Гребельна, 2.

2. Інформація про обладнання що закуповується:

2.1. Шунтуючий реактор.

2.2. Місце поставки: ПС «Дніпровська-750», м. Вільногірськ, Дніпропетровська обл.

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане у га-зеті «Голос України» № 77 (3577) від 27.04.2005 р.

4. Інформація про переможця торгів: ВАТ «Запоріжтрансфор-матор».

5. Поштова адреса: м. Запоріжжя, вул. Дніпропетровське шосе, 3.

6. Телефон: 8(0612) 59-30-33, 59-39-39.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 05.05.2005 р. по справі №5/219 Б визнав банкрутом колективне підприємство «Ритм» (85600, До-нецька область, м. Мар'їнка, пр. Ворошилова, 21, код ЄД-РПОУ 20339404) і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Колесни-кова Сергія Миколайовича (ліцензія АБ № 216709 від 19.10.2001 р., 83017, м. Донецьк, бул. Шевченко, 31, к. 401, тел. 385-80-84).

Постановою Господарського суду Сумської області (м. Су-ми, вул. Шевченко, 18/1) по справі № 7/116-04 від 19.04.2005 р. Підприємство Сумської облспоживспілки житлово-експлу-атаційна дільниця (40020, м. Суми, вул. Л. Українки, 14, код 01741661) визнано банкрутом ти відкрито ліквідаційну проце-дуру.

Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючо-го Коробку Романа Петровича, ліцензія АА № 779130 від 02.07.2004 р., м. Суми, вул. Козацький вал, 2А, к. 4, т.(0542) 22-62-13, 24-12-14.

Постановою Львівського апеляційного господарсько-го суду (вул. Личаківська, 81, м. Львів, 79010) від 02 бе-резня 2005 року по справі № 11Б/52(14/535) про бан-крутство ТзОВ «Селищанський гранітний кар'єр», ска-совано ухвалу Господарського суду Рівненської області від 17.05.2004 року про затвердження мирової угоди в зв'язку з чим поновлено провадження у справі на стадії санації боржника.

Господарський суд Донецької області постановою від 21.02.2005 р. по справі № 42/157Б визнав банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Дзержинське автотранспортне підпри-ємство 11478» (85200, Донецька обл., м. Дзержинськ, вул. Дзержинського, 6, код ЄДРПОУ 03116281, п/р 26007275032790 в Горлівській філії «Укрсоцбанк», МФО 334088) та відкрив лікві-даційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражною керу-ючого Патерилова В. В. (ліцензія № 783055 від 02.04.2004 р., ад-реса: 83050, м. Донецьк-50, А/С № 6915, тел. 8-050-3608066).

Господарським судом Сумської області (40030, м. Суми, пр-т Шевченка, 18/1) ухвалою від 27.04.2005 р. порушено справу ь 6/45-05 про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Україна» (41455, Сумська обл., Глухівський район, с. Сваркове, вул. Леніна, 1а, р/р 260029276 в СОД АППБ «Аваль» м. Суми, МФО 337483, код ЄДРПОУ 30822049).

Розпорядником майна призначено Чупруна Євгена Вікторо-вича (ліцензія серії АА ь 779228 від 06.09.2004 р., адреса: м. Су-ми, вул. Петропавловська, 74, кімн. 49А).

Заяви кредиторів та інвесторів приймаються протягом трид-цяти днів з дня опублікування даного оголошення.

Господарський суд Черкаської області (18005, м. Черкаси, буль-вар Шевченка, 205) постановою від 08 жовтня 2004 року у справі № 01-08/227 постановив визнати сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Лисянський комбикормовий завод» (Черкаська обл., Лисянський район, с. м. т. Лисянка, вул. Звениго-родська, 1, код 00687876, р/р 25606301353 в Лисянському відділенні № 2971 ВАТ «Державний Ошадний банк України», МФО 354507, с. м. т Лисянка) визнати банкрутом і відкрити ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Ре-кун Володимира Анатолійовича (18005, м. Черкаси, вул. Ільїна, 330, к. 16, ліцензія серія АА № 140456 від 27.06.2002 р.).

ВАТ «Донецькобленерго» повідомляє про проведення відкритих торгів

1. Замовник торгів: **ВАТ «Донецькобленерго»**

1.1. Поштова адреса: **84601, м. Горлівка, пр. Леніна. 11.**

1.2. Контактні: тел. **(0624) 17-81-10, факс: 17-81-15, E-mail: tender@don. donobl. db. energy. gov. ua.**

2. **Інформація про предмет закупівлі:**

— завершити до кінця 2005 р. монтаж енергокотла ст. № 10 Миронівської ТЕС ВАТ «Донецькобленерго» продуктивністю 230 тон пара в годину. Обсяг робіт включає:

ЛОТ № 1: **Тепломонтажні роботи;**

ЛОТ № 2: **Електромонтажні роботи;**

Роботи по контрольно-вимірювальним приладам і автоматики, Електроналадка

ЛОТ № 3: **Обмуровочні і ізоляційні роботи котла ст. № 10**

ЛОТ № 4: **Будівельні роботи.**

3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: **84601, м. Горлівка, пр. Леніна. 11, к. 309, нарочним, поштою, ел. поштою.**

4. Місце та дата розкриття тендерних пропозицій: **84601, м. Горлівка, пр. Леніна. 11, к. 323, 14.00 29.06.05**

5. Додаткова інформація — тендерна документація платна.

Постановою Господарського суду Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шев-ченка, 4) від 12.05.2005 р. по справі № 7/236-04-8114 визнано банкрутом АТЗТ «АвтоГАЗцентр» (Білгород-Дністровського району Одеської області, с. Салгани, вул. Приморська, 57-Б, код ЄДРПОУ 25046581), ліквідатором призначено Світ-лану Володимирівну Сафронову (ліцензія АА № 783026 від 22.03.2004 р.).

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмель-ницький, пл. Незалежності, 1) винесено ухвалу № 2/147-Б від 17.05.05 р. про порушення провадження у справі про банкрутство сільськогосподарського виробничого кооперативу «Нива» (31200, с. Користова, Волочиського району Хмельницької області), код ЄДРПОУ — 32461454, р/рахунок 260016921 в ХОД АППБ «Аваль» м. Волочиськ, МФО 315966)

Розпорядник майна Грицад Леонід Миколайович (ліцензія серія АА № 116057 від 09.11.2004 р.), Хмельницька обл., м. Старокостян-тинів, вул. Коцюбинського, 12.

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються про-тягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

19.04.2005 р. ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) було порушено справу № 42/49-Б про банкрутство Дочірнього підприємства «Торезський автотранспортний підрозділ 11467» ВАТ «Донецькавтотранс» (86600, Донецька обл., м. Торез, вул. Поповича, 17, код ЄД-РПОУ 03116536, р/р 26000305460062 в АК Промінвестбанку м. Тореза, МФО 334282).

Розпорядником майном боржника призначена арбітражний ке-руючий Марченко Юлія Вікторівна, ліцензія АА 668266 від 30.09.2003 р., пош. адреса: 83077, м. Донецьк, вул. Туманяна, 21/3.

Постановою Господарського суду Волинської області (43010, м. Луцьк, пр. Волі, 54а) від 23.05.2005 р. за № 7/61-Б Товариство з обмеженою відповідальністю «Гнідава Авто» (43020, м. Луцьк, вул. Ран-кова, 1, ЄДРПОУ 32498919, р/р 26001055482030 в КБ «Приватбанк», МФО 303440) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Жиліча Олек-сандра Васильовича (ліцензія Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України АА № 140403 від 05.06.2002 року, м. Луцьк, вул. Ш. Руставелі, 11/77).

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіро-воград, вул. Луначарського, 29) порушив справу № 10/49 про банкрутство Олександрійського закритого акціонерного това-риства «Райагробуд» (28008, Кіровоградська обл., Олександрій-ський р-н, с. Войнівка, шосе Войнівське, 1, р/р 2600430011102 в Олександрійській філії КБ Укрсоцбанк, МФО 323657).

Розпорядником майна призначено Сердюка Олександра Єв-генійовича (Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. Червоно-го Козацтва, 41/2, ліцензія АА № 630105 від 17.12.03 р.).

Ухвалою Господарського суду Львівської області (вул. Лича-ківська, 81, м. Львів, 79010) від 29.03.2005 р. порушена справа № 6/78-8/53 про банкрутство ВАТ «Дрогобицьке спеціалізоване бу-дівельно-монтажне управління № 5», ЄДРПОУ № 054289. Юри-дична адреса і банківські реквізити: 82100, Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Федьковича, 5; р/р 26000625017980 в «Укрсоцбан-ку» м. Дрогобич, МФО 325592.

Розпорядником майна призначено Романчука Сергія Юрійо-вича (ліцензія АБ № 116060 від 9.11.2004; проживає: вул. Журав-лина, 9, кв. 1, м. Львів, 79040).

Коржівський спеціалізований гірничо-дробарний кар'єр (код ОКПО 21150620) повідомляє акціонерів Товариства про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 01 вересня 2005 року, о 12.00 за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Столярова, 3А.

Порядок денний:

1. Затвердження Статуту Товариства у новій редакції.
2. Звіт Голови правління Товариства про фінансово-господарську ді-яльність Товариства за 2004 рік.
8. Затвердження плану розвитку Товариства на 2005 рік.

ТОВ «МОДУЛЬОН», код ЗКПО 32491536, повідомляє, що загублене сві-доцтво платника ПДВ № 37629279, вва-жати недійсним.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) 18.04.2005 р. порушив справу № 10/44 про бан-крутство Відкритого акціонерного товариства «Будівельно-монтажна фірма «Граніт», юридична адреса: 37600, Полтавська обл., м. Миргород, вул. Петрівська, 2 , р/р 26004727231800 в ПОФ АКБ «Укрсоцбанк» , МФО 331014, ід. код. 01270523.

Розпорядником майна призначено Купрієнка Миколу Воло-димировича (ліцензія № 783192 від 01.06.2004 р., адреса 36000, м. Полтава, майдан Незалежності, 1-6, к.18, агентство з питань банкрутства). Вимоги кредиторів приймаються протягом міся-ця з дня опублікування оголошення.

Філія ДГУ «Агентство з питань банкрутства» в Черкаській області проводить аукціон з продажу активів ВАТ «Темп»

Аукціон відбудеться 29 червня 2005 року об 11.00 години за адресою: м. Черкаси, вул. Горького, 27. Лот №1: Склад (літера Л-II), загальною площею 901,2 м²; Склад (літера Л'-I), загальною площею 812,6 м²; Склад (літера Л2-I), загальною площею 302,6 м², які розташовані в м. Черкаси по вул. Горького, 27. Початкова ціна активів складає 956050,00 гривень, в т. ч. ПДВ. Ознайомитись з активами можна в робочий час за адресою місцезнаходження об'єкту продажу. Оплату реєстраційного збору 17 грн. та гарантійного внеску (5%) від початкової ціни активів вносити на р/р № 260053235 в ЧОД АППБ «Аваль», МФО 354411, м. Черкаси, Черкаська філія ДГУ «Агентство з питань банкрутства», код 26333880. Приймий заявко на участь в аукціоні закінчується за 24 години до його початку.

Телефон для довідок: 65-74-21.

Правління АКБ «Індустріалбанк» повідомляє учасників Банку про доповнення до порядку денного позачергових загальних зборів учасників Банку, які відбудуться 22 червня 2005 року о 16-00 год. за адресою: м. Запоріжжя, вул. Сорок років Радянської України, 39-Д, АКБ «Індустріалбанк».

За пропозицією учасника Банку, що володіє більш як 10 відсотками голосів, на підставі ст. 43 Закону України «Про господарські товариства» до порядку денного позачергових загальних зборів учасників Банку вносяться наступні доповнення:

Доповнити порядок денний пунктами 12—13 наступного змісту:

12. Про призначення (обрання) Голови Правління АКБ «Індустріалбанк».

13. Про делегування окремих повноважень Загальних Зборів учасників АКБ «Індустріалбанк» Спостережній Раді Банку.

Правління АКБ «Індустріалбанк»

Господарським судом Полтавської області порушено провадження по справі № 10/42 про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Темп» (Полтавська область, Чорнухинський район, с. Вороньки, ідентифікаційний код 03770336, п/р 26004054501761 в Полтавській філії АБ «Приватбанк», МФО 331401).

Розпорядником майна по справі призначено Купрієнка Миколу Володимировича.

Ліцензія № 783192 від 01.06.2004 року.

Адреса: 36003, м. Полтава, Майдан Незалежності, 1-6.

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 12.05.2005 р. по справі № 48/102-6 Приватне підприємство «Промпідстач», 04209, м. Київ, вул. Лебединська, 4, код ЄДРПОУ 30606788, п/р 26004384005284 в Рівненській обласній філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 322012, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором товариства призначено ініціюючого кредитора - Акціонерно-комерційний банк соціального розвитку «Укрсоцбанк» в особі Київської міської філії АКБ соціального розвитку «Укрсоцбанк» (01033, м. Київ, вул. Жилианська, 9-11).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування цього оголошення.

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) 25.05.2005 р. у справі № 6/107-29/97 постановив визнати Товариство з обмеженою відповідальністю 'Торгово-фінансова компанія' (79000, м. Львів, вул. Шевченка, 26/3. ЄДРПОУ 25554337. Поточний рахунок № 260040082 в ВАТ СКБ «Дністер», МФО 325569) банкрутом і відкрити ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Вінярського Олега Єміліяновича (79020, м. Львів, вул. Варшавська, 66/21; ліцензія Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України серія АА № 487814 від 13.05.2003 року).

Господарський суд Запорізький області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) ухвалою від 08.04.05р. порушив справу за № 25/78 про банкрутство Приватного підприємства «Кур'єрсько - консультативна компанія «Прес - Сервіс» (69095, м. Запоріжжя, пр. Леніна, б. 105), р/р 26009037980001 в АБ «Індустріалбанк». Код ЄДРПОУ 30921005. Розпорядником майна призначений Тихенко А. М. (ліцензія АБ № 116094), адреса: 69104, м. Запоріжжя, вул. Малиновського, 16/5. Попереднє засідання відбудеться 15.08.05 р. о 10.00.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від дня публікації.

Господарським судом Черкаської області (18005, Черкаси, бул. Шевченка, 305) ухвалою від 5 квітня 2005 р. по справі 01/1820 порушив провадження у справі про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Виробничо-транспортна компанія «Міжнародний аеропорт Черкаси», юридична адреса: 18036, м. Черкаси, вул. Смілянська, 168, р/р 26008051500615 в ЧФ КБ «ПриватБанк», МФО 354347, Код 32503787.

Розпорядником майна призначено Осіпчука Віктора Миколайовича (ліцензія № АА 630045 від 18.11.03). Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з моменту опублікування оголошення за адресою: м. Черкаси, вул. Сумгаїтська, 17/1, кв. 916-920, тел. 65-11-28.

Філія Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області та ДП «Придніпровське житлово-комунальне об'єднання» повідомляють про проведення повторних публічних торгів (аукціону) з реалізації майна підприємства-боржника.

На повторні публічні торги виставляється наступне майно:

Лот № 1: Вбудовані нежитлові приміщення № 02 першого поверху, загальною площею 191,6 м², розташовані за адресою: м. Дніпродзержинськ, пр. Комсомольський, 2-в. Початкова ціна продажу 109141,56 грн., з ПДВ;

Лот № 2: Вбудоване нежитлове приміщення № 0, загальною площею 36,6 м², розташоване за адресою: м. Дніпродзержинськ, пр. Леніна, 72. Початкова ціна продажу 20378,52 грн., з ПДВ;

Лот № 3: Вбудоване нежитлове відділення зв'язку № 68, загальною площею 217 м², розташоване за адресою: м. Дніпродзержинськ, пр. Леніна, 84. Початкова ціна продажу 217191,24 грн., з ПДВ;

Лот № 4: Гараж № 1, загальною площею 24,5 м², розташований за адресою: м. Дніпродзержинськ, вул. Менделєєва, 25-а. Початкова ціна продажу 2984,04 грн., з ПДВ;

Лот № 5: Гараж № 4, загальною площею 14,3 м², розташований за адресою: м. Дніпродзержинськ, вул. Менделєєва, 25-а. Початкова ціна продажу 1814,40 грн., з ПДВ;

Лот № 6: Гараж № 5, загальною площею 19,4 м², розташований за адресою: м. Дніпродзержинськ, вул. Менделєєва, 25-а. Початкова ціна продажу 2364,12 грн., з ПДВ;

Лот № 7: Будівля побутового призначення, загальною площею 70,4 м², розташована за адресою: м. Дніпродзержинськ, вул. Київська, 16. Початкова ціна продажу 19259,64 грн., з ПДВ;

Лот № 8: Вбудоване нежитлове приміщення магазину № 1, загальною площею 47,3 м², розташоване за адресою: м. Дніпродзержинськ, вул. Республіканська, 48. Початкова ціна продажу 27610,20 грн., з ПДВ.

Гарантійні внески у розмірі 5% від початкової ціни продажу майна, що реалізується, перераховується філії Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області на р/р 2600827020 в ЗОД АППБ «Аваль» м. Запоріжжя, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Реєстраційний збір 17 грн. за комплект документів для реєстрації публічних торгів (аукціону) перераховується філії Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області на р/р 260082431 в ЗОД АППБ «Аваль» м. Запоріжжя, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Заявки на участь у публічних торгах (аукціоні) приймаються не пізніше, ніж за три дні до дати проведення аукціону за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95 з 9.00 до 17.00 (крім вихідних).

Для ознайомлення з майном та оформлення участі у публічних торгах (аукціоні) звертатися за телефонами: (061) 220-42-07, (0612) 64-39-01.

Публічні торги (аукціон) відбудуться 11 липня 2005 р. о 12.00 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95.

Філія Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області та керуючий санацією ВАТ «Шляхмаш» повідомляють про проведення публічних торгів (аукціону) з реалізації майна підприємства, що знаходиться в процедурі санації.

На публічні торги виставляється наступне майно:

Лот № 1: 1/2 частина комплексу будівель та споруд, розташованих за адресою: 71111, Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Гагаріна-Рудневої, 1/2. Початкова ціна продажу 47234,50 грн., з ПДВ.

Лот № 2: Комплекс будівель та споруд, розташований за адресою: 71111, Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Рудневої, 3-А. Початкова ціна продажу 218887,20 грн., з ПДВ.

Лот № 3: Нежитлова будівля, розташована за адресою: 71111, Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Гагаріна, 7-А. Початкова ціна продажу 943500,00 грн., з ПДВ.

Гарантійні внески у розмірі 5% від початкової ціни продажу майна, що реалізується, перераховується філії Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області на р/р 2600827020 в ЗОД АППБ «Аваль» м. Запоріжжя, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Реєстраційний збір 17 грн. за комплект документів для реєстрації публічних торгів (аукціону) перераховується філії Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області на р/р 260082431 в ЗОД АППБ «Аваль» м. Запоріжжя, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Заявки на участь у публічних торгах (аукціоні) приймаються не пізніше, ніж за три дні до дати проведення аукціону за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95 з 9.00 до 17.00 (крім вихідних).

Для ознайомлення з майном та оформлення участі у публічних торгах (аукціоні) звертатися за телефонами: (061) 220-42-07, (0612) 64-39-01.

Публічні торги (аукціон) відбудуться 12 липня 2005 р. 12.00 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) постановою № 43/316 від 06.04.2005 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Науково-виробнича фірма «Монокон» (м. Київ, вул. Воздвиженська, 60, код 22956265, р/р № 26000319 в АППБ «Аваль», МФО 300335). Ліквідатором призначено Грицай С. О. (Ліцензія № 719865 від 23.02.2004 р.), т. 236-11-17.

Проект "Розширення доступу до ринків фінансових послуг"

ОГОЛОШЕННЯ ПРО КОНКУРСНИЙ ВІДБІР КОНСУЛЬТАНТІВ (ФІРМ) ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕТАПУ 1 ПРОГРАМИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

Авансова позика № Р 4020-UA
Ідент. код Контракту: Р 4020-UA/2.8.1-CQ

Україна отримала від Світового банку авансову позику на підготовку Проекту "Розширення доступу до ринків фінансових послуг" та має намір використати частину цієї позики на консультаційні послуги. Послуги включають детальну розробку та впровадження *Етапу 1 Програми популяризації Проекту, виходячи з базисних даних Матриці заходів*, що передбачає проведення круглих столів, семінарів, прес-конференцій, прес-клубів тощо, які мають відбутися в Києві та регіонах країни протягом періоду підготовки Проекту, починаючи з дати підписання Контракту і до 31 жовтня 2005 року чи будь-якого іншого періоду за умови продовження підготовчого етапу Проекту Світовим банком.

Міністерство фінансів України запрошує правомочні консультаційні фірми (далі - консультанти) висловити свою зацікавленість до надання подібних послуг. Зацікавлені консультанти повинні надати підтверджуючу інформацію про наявність у них достатньої кваліфікації для надання цих послуг (проспекти, опис подібних завдань, досвід надання послуг за подібних обставин, наявність відповідних вмінь та навичок у персоналу тощо). Для підвищення рівня своєї кваліфікації консультанти можуть об'єднуватися в асоційовані компанії.

Відбір консультанта проводитиметься у відповідності до процедур, викладених у *Керівництві з відбору та використання послуг консультантів позичальниками Світового Банку*, виданого Банком у січні 1997 року, переглянутого у вересні 1997 року, січні 1999 року і травні 2002 року - викладено на сайті Світового банку: www.worldbank.org за методом "Кваліфікація консультанта" (CQ - Consultant's Qualification). Зацікавлені консультанти можуть отримати додаткову інформацію та Технічне завдання у електронній версії на сайті Міністерства фінансів України (www.minfin.gov.ua) у форматі MS Word та MS Excel (2 файли) або у роздрукованому вигляді за листом-зверненням за зазначеною нижче адресою протягом робочих годин з 09:00 до 18:00.

Листи консультантів із підтвердженням зацікавленості до участі у конкурсі та конкурсні пропозиції повинні направлятися з 8 червня 2005 року до 22 червня 2005 року включно протягом робочих годин з 09:00 до 18:00 на наступну адресу:

Група підготовки Проекту Розширення доступу до ринків фінансових послуг
Макарій Нелля Зіновіївна, спеціаліст із закупівель
Україна 01001, м. Київ, вул. Грінченка, 1, к. 607
тел.: +38 (044) 279-63-12, 279-24-32, 279-73-46
факс/тел.: +38 (044) 279-23-03
Електронний зв'язок: nmakary@minfin.gov.ua; з обов'язковою копією: nkonovalenko@minfin.gov.ua;

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м Харків, пл. Свободи, 5, 8-й під.) від 12.05.2005р. по справі № Б-19/48-05 Товариством з обмеженою відповідальністю «Ксенія» (61161, м. Харків, вул. Толстого, б. 14; р/р 260630135066, у ВАТ «Імпробанк» у м. Харкові, МФО 351878; ЄДРПОУ 31152333) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відповідно до ст.51 3-ну «Про банкрутство». Ліквідатором призначено Білоус Жанну Миколаївну (для листів: 61058, м. Харків, вул. Данілевського, 6.24, кв. 78. тел.: (057) 705-16-97, 8066-25-05-204). Претензії кредиторів приймаються в місячний строк з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) від 14.03.2005 р. по справі Ъ 2/275-6 Колективне сільськогосподарське підприємство «Перемога» (Хмельницька обл., Ярмолинецький район, с. Монастирок код 05395003) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Войтюка В. М. (Ліцензія АА № 630144 від 19.01. 2004 р. м. Хмельницький, вул. Прибузька, 2 кв.20).

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 18.05.05 р. за справою № 42/211Б Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Новополтавське» Донецька обл., Костянтинівський р-н, с. Нова Полтавка, ОКПО 00697076 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначена Дрюк Надія Олексіївна - ліцензія АБ № 116054.

Ухвалою господарського суду Автономної Республіки Крим (вул. К. Маркса, буд. 18, м. Сімферополь, 95000) від 18 квітня 2005 року відкрито провадження у справі № 2-26/7957-2005 про банкрутство державного підприємства спеціалізованого ремонтно-будівельного тресту «Кримспецгидрорембуд» (код ЄДРПОУ 05457033; адреса — вул. Васильєва, буд. 16, м. Ялта, 98600). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Вудуца Гаррі Ігоровича (ліцензія АБ № 216916 від 07 квітня 2005 року, адреса: а/с 2769, м. Сімферополь, 95048). Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Донецької області (м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою за справою № 32/44»Б» від 21.04.2005 року визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру Відкритого акціонерного товариства «Завод Альфа» (ЄДРПОУ 14310626, м. Краматорськ, вул. Ювілейна, 70). Ліквідатором призначений Буряк А. А. (ліцензія АА № 783120 від 26.04.2004 р., Донецька обл., м. Дружківка, вул. Львівська, 36).

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) постановою від 23.04.2005р. порушено справу № Б-19/53-05 про банкрутство Балаклійського виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства (64200, Харківська обл., м. Балаклея, вул. Вторчерметівська, 4, код ЄДРПОУ 03361750, п/р 2600530175081 в філії АКБ «Національний кредит» м. Балаклея, МФО 350705).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Задружного Дмитра Робертовича (ліцензія АБ № 216763 від 01.03.2005р., адреса: 61057, м. Харків, вул. Пушкінська, 5, кімн. 408).

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) постановою від 23.05.2005 р. по справі № Б-39/13-04 Державне сільськогосподарське підприємство «Богодухівська агротехніка», код ЄДРПОУ 03761260 (64050, Харківська обл., Богодухівський р-н, с. Максимівка, п/рах. 260063124 у ХОД АППБ «Аваль» м. Богодухів, МФО 350589) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Задружного Дмитра Робертовича (ліцензія АБ № 216763 від 01.03.2005 р., адреса: 61057, м. Харків, вул. Пушкінська, 5, кімн. 408).

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) по справі № Б 29/196/04 згідно постанови від 07.04.2005 р., визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія Балтіма», 49005, м. Дніпропетровськ, вул. Сімферопольська, 17, к. 708, ЗКПО № 31573324, п/р № 260040010103250 в ВАТ КБ «Південкомбанк», МФО 305266.

Ліквідатором призначено Байдука Романа Михайловича, ліцензія АА 669664 від 09.09.2003 р. (49125, м. Дніпропетровськ, вул. Червоного Казачества, 27/46, тел. (056) 724-16-56).

9 червня у східних областях та Приазов'ї мінлива хмарність. Переважно без опадів. На решті території хмарно, часом дощі, грози, подекуди град, у південних, центральних областях і в Криму місцями сильні дощі, шквали. Температура вночі — 9—14, вдень — 15—22. У Карпатах вночі — 2—7 тепла, вдень — 5—10 градусів. Вітер на заході країни північно-західний, на решті території — південно-східний, 7—12 м/с.

Соло для посилення командної гри

У недавньому виступі струнного квартету імені Лисенка у столичному Будинку органної музики жодний твір принципово не було виконано традиційним складом!

...Незважаючи на солідний вік квартету (якому давно перевалило за п'ятдесят), виконавці в ньому змінювалися рідко. Беззмінний виконавець партії першої скрипки — Анатолій Баженов, від якого безпосередньо залежать нюанси музичної інтерпретації кожного твору. А друга скрипка й альт — нині ці місця закріплені за Олегом Серединським і Сергієм Романським. П'ять років тому партію віолончелі — інструмента, що тримає на собі ритмічний фундамент, узня на себе прекрасний музикант Іван Кучер. Згаданий концерт відкрили двома Бахами — «Фантазією» батька Йоганна Себастьяна і «Адажіо» — його сина, Карла Філіппа Емануеля, — два природжені солісти, органіст Володимир Кошуба та гастролюючий ізраїльський флейтист Анатолій Коган, у спільному виконанні яких «Сициліана» і «Латино» Мішеля Блаве викликали деяке здивування. В дуетному «Адажіо» Моцарта, що прозвучав після цього, Анатолій Баженов з першого звуку скрипки вселив публіці, котра почала було розчаровуватися, почуття відповідного настрою, тоді як Володимир Кошуба в ролі акомпаніатора почувався не зовсім комфортно. Іпостась «ансамблю на трьох» пропустили. А в Квартеті Моцарта першу скрипку замінили на флейту Анатолія Когана, другу — на першу Анатолія Баженова. Залишивши на місці базовий дует альт-а та віолончелі. Після настроювання на ідеальну ритмічну пульсацію в першій частині, важливої під час варіювання складу ансамблю, у другій розбилися на 1+3 за тембровою ознакою (флейта і струнні), а в третій на решті взяли добрий темп, якого до цього моменту вочевидь бракувало всьому концерту.

Юлія БЕНТЯ.

На знімку: Анатолій Коган, Анатолій Баженов, Іван Кучер.

Благодать і натхнення

Саме ці почуття приходили і до тих, хто створював, і до тих, хто оглядав роботи самодіяльних майстрів, показані на виставці під такою назвою. Та й місце для виставки благодатне — Святопокровський кафедральний собор у Хмельницькому.

Тут майже двісті робіт, лиш частина з них релігійної тематики, але всі твори — чисті і світлі, сповнені миру і любові. Ці почуття поєднали авторів дуже різних — за манерою, стилем, життєвими долями. Частина експозиції — це роботи ув'язнених, які відбувають покарання в колоніях Хмельницької області. Ікони і картини, різьблені і металеві розп'яття, і просто писанки — все це створювали ті, хто засуджений до десяти — п'ятнадцяти років позбавлення волі. У кожного за плечима непрості кримінальні мандри. Що попереду — важко сказати. Але саме за ґратами для багатьох відкрився невідомий раніше духовний світ, дехто вперше в житті торкнувся фарб і пензля, щоб перенести цю духовну благодать на полотно. Усі їхні твори виставлені на своєрідній аукціон: зібрані гроші підуть на спорудження церкви в одній із виправно-трудових колоній.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Фото автора.

Щасливі ноги початківців

У рамках проекту «Кіноетюд» Віктор Приходько презентував жменю короткометражок молодих українських авторів-аматорів

Проект цікавий тим, що для участі в ньому потрібні лише власні цікаві ідеї, ентузіазм і сміливість. У всьому іншому готові допомогти Кіноетудія ім. Довженка та Фонд розвитку українського кіно. Кожному початківцю вони надають технічне забезпечення, групу операторів та акторів — і за два дні (день на зйомки, день на монтаж) маєш готовий короткометражний фільм.

У галереї «Soviart» щойно показали першу порцію короткометражок. Такі презентації обіцяють надалі щомісяця. У більшості показаних кіноетюдів — одвічні проблеми молодих. Молоді люди часом бувають смішні зі своїми клопатами. Але коли тобі двадцять з гаком, то ти в цьому не винен! Меланхолія самотності («Самота душі» Ольги Солонько), наївні романтичні мрії («Шляхи» Ольги та Ірини Черниш), фізіологія ставевого дозрівання, що стає ідеєю фікс («Тиск» Анатолія Слойка), безоглядність лицарського кохання («Один день кохання» Олександра Хакала) — усе це розгулювало ледь не у всіх сюжетах кіноетюдів. Від усього цього не ставало нудно лиш тому, що більшість авторів намагалися бути мудрішими за замальовані у власних фільмах ситуації. Здебільшого вони з них сміялись, а відтак — ті

ситуації видавалися повчальними для інших. В етюді «Закохані ноги» журналіста Дениса Маслікова немає облич, там є лише ноги: чоловічі й жіночі. Чоловічі ноги, взуті в кросівки, весь час бігали за ногами в туфлях на високих підборах чи модних босоніжках. Але ті безсердечно топтали кинуті імквіти. А одна пара туфель боляче наступила тонким підбором на свого впертого прихильника. Нарешті він звернув увагу на босі жіночі ноги, котрі весь час були поряд. Поділивши між собою пару кросівок, чотири щасливі ноги пішли гуляти напівзуті. Кіноетюд «Рендерінг» Ганни Паленчук завоював найбільше голосів глядацьких симпатій. Двоє незнайомих, Він і Вона, їдуть у міському автобусі. В кожного в руках — вазон. Він вийшов на одній із зупинок, але на кріслі, де сидів, зали-

шив вазон. Шляхетний вчинок? Подарунок «просто так»? Чи він знав, що саме такого вазона бракує в її домашній зеленій галереї? Як на мене, деякі короткометражки проекту чимось схожі на кіножурнал «Єралаш». Але загалом теми та сюжети — свіжі, автори здатні писати небанально. Деякі картини претендують на те, щоб бути «дорослим» кіно. Проект «Кіноетюд», за словами організаторів, покликаний зробити революцію в сучасному аматорському українському кіно. Вона, зрештою, не завадила б і в професійному кінематографі. А поки що маємо перших десятиох сміливців. Серед них — підприємець, менеджер, піарщик... і лише одна учасниця — студентка Інституту кіно та телебачення. Приєднуйтеся! Оlesia НАЙДЮК. Мал. Михайла САЧКА.

Перша столиця... Кого-чого?

■ І СМІХ І ГРІХ

Столиць нині в Україні розвелось багато. Як кажуть, хоч греблю гати. Лише в Полтавській області їх щонайменше три. Саму Полтаву з подачі місцевого начальства віднедавна називають не інакше, як духовна столиця України. Селіще Опішне — столиця українського гончарства, а Миргород метки рекламодавці поіменували столицєю українських мінеральних вод. Ще в Україні є столиця гумору (Одеса), шахтарська столиця (Донецьк), а останнім часом у пресі довелось зустрічати й таке: Ужгород — це закарпатська столиця, а Дніпропетровськ — столиця вітчизняного ракетобудування... У руслі цієї словесної еквібристики можна було б назвати Чернігів столицєю української картоплі, а Львів — столицєю української мови.

Звісно, про все це зайве говорити без іронії, але є в Україні ще одна «столиця», згадка про яку викликає якшо і посмішку, то доволі гірку. Ідеться про Харків — так звану першу столицю України. Дивує те, що цей бренд почав активно розкручуватися саме в роки незалежності. Бо навіть у радянські часи про першу столицю воліли якось не дуже згадувати. Це мимоволі підривало ідеологічну тезу про «переможну ходу радянської влади на Україні», адже тоді доводилося згадувати і про те, що в Україні була ще одна столиця — Київ, де цілком законно видавала свої універсали Центральна Рада. Зате нині й місцеве начальство, й журналісти не втомлюються тішити самолюбство харків'ян власною «першостолічністю». У місті є навіть телекомпанія з відповідною назвою (здається, і банк теж), на ній паразитують бізнесмени і політики, теле-

фоністи і рекламисти, оптовики і дрібні торговці... Невже 13 років незалежності не вислатило харків'янам, щоб без ідеологічних нашарувань і міфів визначитися, якою ж столицею було їхнє місто до червня 1934 року? Адже з позицій дня сьогоднішнього той уряд, «десантований» на більшовицьких багнетах, можна вважати колабораціоністським. Бо саме Харків став одним із «векторів» поширення московської експансії на Україну. Чим же тут можна пишатися? І чи є у світі ще хоч одна країна, де таке було б можливе? Смішно, але тоді (за логікою харків'ян) Київ мав би називатися другою столицею України, а Берлін — ... третьою, адже він де-факто був нею з червня 1941 року по жовтень 1943-го. До речі, ті самі німці нині воліють не згадувати про Бонн як одну із столиць, бо символом державності для них завжди був і залишається Берлін. Утім, за цією схибленою логікою, львів'яни могли б «приписати» до українських «столиць» Відень (Австро-Угорська імперія). А Астрахань можна вважати першою столицею... Росії. Адже забуте нині містечко Сарай-Бату (на території сучасної Астрахані) було колись столицею Золотої Орди, до складу якої входили російські князівства (у тому числі і Московське). Сама ж Москва, як відомо, стала столицею лише у другій половині XV століття. Ось такі історичні паралелі напрошуються стосовно Харкова — першої столиці, як сказати б сьогодні, самопроголошеної Української Радянської Соціалістичної Республіки. Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

8 ЧЕРВНЯ

■ 1855 р. Народилась Наталія Кобринська, письменниця, активістка жіночого руху в Західній Україні. ■ 1905 р. В Одесі розпочався політичний страйк, під час якого 13—16 червня відбувся збройний виступ проти самодержавства. ■ 1920 р. Народився Іван Кожедуб, льотчик, тричі Герой Радянського Союзу. Збив 62 ворожі літаки. ■ 1937 р. У Києві відкрився І з'їзд архітекторів України. ■ 1991 р. У столиці України відбулася наукова конференція «Історичні традиції національної символіки».

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікації.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.
Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн. та 2,00 грн.
для підприємств і організацій — 6,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденок В. І. (Друкарня «Нормальні ціни») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 220
БАТ «Видавництво «Вільна Україна» 79026, м. Львів, вул. В. Великого, 2.
Зам. 312
БАТ «Видавництво «Кіська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.
Зам. 2156

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

■ Internet: http://uamedia.visti.net/golos